

Štoreški ŽELEZAR

Leto XVI.

1976

Oktober

Št. 10

ZA NADALJNI RAZVOJ SAMOUPRAVLJANJA

NADALJNJA AKTIVNOST IN NALOGE DRUŽBENOPOLITIČNIH DEJAVNIKOV V ZDRUŽENEM DELU PRI RAZVOJU KVALITETNIH SAMOUPRAVNIH ODNOSOV

Na podlagi doseženih rezultatov javne razprave o osnutku zakona o združenem delu je potrebno z začetno akcijo na področju samoupravne organiziranosti in razvijanja samoupravnih odnosov nadaljevati ter na podlagi pozitivnih izkušenj, pridobljenih v javni razpravi, akcijske načrte dopolniti ter predvideti način razreševanja ugotovljenih pomanjkljivosti v samoupravni organiziranosti. Nadaljnja akcija ne sme imeti obeležja slučajnosti in kampanjske usmerjenosti, temveč mora pomeniti nadaljnjo kontinuirano aktivnost na področju razvijanja in poglobljanja samoupravnih odnosov. Svoj odraz mora dobiti tudi v prizadevanjih za realizacijo skupno dogovorjenih nalog vseh družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine ter vseh drugih samoupravnih in organiziranih družbenih sil v občini. Pri tem je potrebno koristiti kot politično podporo akciji ustvarjeno razpoložene delovnih ljudi za hitrejšo doseganje pogojev, ki zagotavljajo celovit samoupravni položaj delavca in občana.

Da bi akcija uspela in dala potrebne rezultate, je potrebno:

1. Nadaljevati z razpravo o osnutku zakona v vseh samoupravnih sredinah, zlasti pa tam, kjer doslej niso uspeli temeljiteje seznaniti delavce z določili osnutka in tudi tam, kjer niso izdelali poglobljene analize samoupravnih razmer, ki bi omogočale delavcem soočanje doseženega z idejnopolitičnimi izhodišči zakona.

V vseh tistih samoupravnih sredinah, kjer bodisi ocene samoupravnih razmer niso izdelali, ali pa so te nepopolne, je potrebno takšne ocene dopolniti oz. izdelati nove.

Ocene morajo biti verificirane po družbenopolitičnih organizacijah. Pri sestavljanju ocen so dolžni sodelovati poslovodni in drugi strokovni delavci.

Ocene je potrebno posredovati Občinskemu svetu ZSS Celje.

ZADOLŽITEV: vodstva OO ZK in vodstva OOS.

ROK: 31. 10. 1976.

2. Odbori za vodenje javne razprave o osnutku zakona se morajo po potrebi *kadrovsko okrepiti* in prerasti v odbore za uveljavljanje zakona ter pripraviti načrt nadaljnje aktivnosti v zvezi z javno razpravo o osnutku zakona, pri čemer je to razpravo treba usmerjati prek samoupravnih delovnih skupin, kakor tudi načrt za usklajevanje obstoječih

samoupravnih razmer z določili zakona o združenem delu. Načrt mora tudi predvideti, kdaj bodo sprejeti oz. dopolnjeni samoupravni splošni akti.

ZADOLŽITEV: odbori za vodenje javne razprave skupaj z vodstvi OO ZK in vodstvi OOS.

ROK: 15. 10. 1976.

3. Družbenopolitične organizacije morajo sproti spremljati uresničevanje načrta aktivnosti ter podvzeti vse potrebne ukrepe, da se naloge po načrtu pravočasno realizirajo. Preprečiti morajo izdelavo nepopolnih ocen samoupravnih razmer, slabih načrtov in vseh drugih slabosti v akciji uveljavljanja zakona o združenem delu, po potrebi pred-

lagati tudi *nujne organizacijske ali kadrovske spremembe*. Družbenopolitične organizacije so dolžne sproti obveščati svoja občinska vodstva o poteku realizacij nalog.

ZADOLŽITEV: sekretar OO ZK, predsednik OOS.

ROK: stalna naloga — do uveljavitve zakona.

4. Poslovodni in drugi strokovni delavci, ki jim je v posameznih OZD in drugih samoupravnih sredinah s sklepom, navodilom družbenopolitičnih organizacij, načrtom akcij, ali kako drugače naložena določena obveznost, so isto dolžni pravočasno in z vso odgovornostjo izvršiti. V primeru odklanjanja, zavlačevanja, neza-

dostnega strokovnega napora ali drugih oblik zaviranja akcij, so družbenopolitične organizacije dolžne nemudoma ukrepati zoper takega posameznika ter predlagati samoupravnim organom potrebne ukrepe — tudi razrešitve. Družbenopolitične organizacije pa so dolžne o takih primerih takoj obvestiti svoja občinska vodstva.

Poslovodni in drugi strokovni delavci so dolžni pokazati tudi svojo samoiniciativnost za spreminjanje odnosov, kot tudi za pripravo predlogov posameznih ukrepov, za realizacijo nalog po načrtu.

ROK: stalna naloga — do uveljavitve zakona.

Proizvodnja v septembru

Proizvodnja Slovenskih železarn v mesecu septembru in nekaj podatkov o poslovanju po 9 mesecih

V poslovniku o postopku načrtovanja v SOZD Slovenske železarne piše, da je treba na osnovi analize 9-mesečnega poslovanja in realizacije gospodarskega načrta v tekočem letu pripraviti do 31. oktobra predlog nalog in ciljev ter skupnih izhodišč za pripravo gospodarskega načrta za prihodnje leto. Skupna izhodišča in naloge za prihodnje leto so pripravljene. Cilji so odrejeni že v temeljnih srednjeročnega načrta proizvodnje in razvoja za obdobje 1976—1980. Rezultati devetmesečnega dela so orientacija za pripravo izhodišč pri oblikovanju nalog, kako realizirati cilje, ki smo jih odredili in potrdili s podpisom samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega načrta proizvodnje ter razvoja v Slovenskih železarnah.

V mesecu septembru doseženi rezultati proizvodnje in poslovanja so mestoma boljši, ponekod pa slabši kot v avgustu, ne kažejo pa še nobenih znakov za izboljšanje in preobrnitev. Proizvodnja surovega železa je zaradi večje okvare na elektrodreducirski peči v Železarni Štore, kjer so dosegli 66 % mesečnega plana, kljub dobremu delu plavčev na Jesenicah, zaostala za mesečnim načrtom za 5 %. Po devetih mesecih znaša izvršitev plana 102 % in bo tudi letno načrtovana količina dosežena, če bo za letos načrtovano popravilo plavča na Je-

senicah preloženo na prihodnje leto.

Proizvodnja jekla je bila samo okoli 400 ton pod mesečnim planom in po aprilski proizvodnji zopet približno na višini 100 % izvrševanja načrta. V Železarni Jesenice so dosegli 102 % mesečnega načrta proizvodnje jekla. V Železarni Štore, kjer so se zelo približali svojemu rekordnemu dosežku, znaša izvršitev celo 130 %. V Železarni Ravne je žal še vedno mirovala ena 40-tonska elektro peč, ker potrebe in možnosti prodaje ne dopuščajo polnega koriščenja razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti naprav.

Po devetih mesecih je letošnja proizvodnja jekla za 1 % nižja, kot je bila lani in zaostanek za devetmesečnim načrtom znaša 4 %.

Blagovna proizvodnja je bila pretekli mesec zopet nižja kot avgusta in znaša izvršitev v železarnah 89 %. Mesečni načrt so izvršili samo v Železarni Štore. Precej boljša je bila izvršitev načrta blagovne proizvodnje pri predelovalcih, ki so izvršili mesečni plan s 101 %, predvsem po zaslugi 122 % izvršitve v Verigi Lesce. Najenakomernje teče proizvodnja v Plamenu Kropa, kjer so dosegli 104 % mesečnega načrta.

Po devetih mesecih je blagovna proizvodnja v železarnah za 4 % nižja od lanskoletne in za

ostanek za zbirnim načrtom je 5 %. Pri predelovalcih žice je letošnja proizvodnja za 2 % nižja od lanske in znaša zaostanek za načrtom 9 %. Skupno je izvršitev blagovne proizvodnje po tretjem četrtletju 95 % in 4 % manj, kot je bila v enakem obdobju lani.

V izvozu je bil skupen rezultat tudi v septembru zelo ugoden, predvsem zaradi visokega izvoza v Železarni Jesenice in ugodnega rezultata tudi pri vseh predelovalcih. Količinsko je ob koncu devetega meseca izvoz višji, kot je predvideval načrt, vrednost je pa za 1 % nižja. Zanimiv je podatek, da je vrednost izvoza po devetih mesecih letos za 25 % večja, kot je bila v enakem obdobju lani, količina pa za 42 %.

Eksterna realizacija je bila vzporedno z nižjo blagovno proizvodnjo seveda tudi nižja, kot je je bila dosežena v avgustu. Povprečni mesečni načrt je bil dosežen 94 %. Vrednost letošnje realizacije je za 3 % nižja, kot je bila ob koncu devetega meseca lani, kar najbolj zgovorno priča o letošnjem stanju pred zadnjim četrtletjem. Za načrtovano vrednostjo je zaostanek 10 %. Od vseh proizvodnih delovnih organizacij v SOZD SZ izvršuje in presega načrt predvidene eksterne realizacije samo Plamen Kropa.

(Nadaljevanje na 7. strani)

RAZVOJ ŽELEZARNE 1960-1976

ORIS RAZVOJA DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE PO LETU 1960

Na zasedanju delavskega sveta, ki je bilo dne 7. septembra, na katerem je bil razrešen dolžnosti direktorja delovne organizacije tov. Tugomer Voga ter imenovan dipl. ing. Dušan Burnik za novega direktorja, je tov. Voga podal obširen prikaz razvoja naše železarne za obdobje od 1960 do sedaj. Njegovo poročilo objavljamo v celoti, prav tako pa objavljamo tudi politično oceno navedenega razdobja, katero je v imenu vodstev družbenopolitičnih organizacij podal predsednik konference sindikata tov. Frido Gradišnik.

Za oceno sedanjega stanja razvoja delovne organizacije Železarne Štore je nujno omeniti vsaj pomembnejša razvojna obdobja v preteklosti.

Kot prvo razvojno obdobje je naznačeno leto 1878—1918. Takratnim železarskim obratom pudlarni, livarni in valjarni so bile pripisane še nepremičnine in rudarske pravice za rudno polje v Pečovju, Brišah, Plešah pri Zidanem mostu ter železno rudno polje pri Pilštanju. V tem času je bilo zaposlenih preko 300 ljudi.

V drugem obdobju od 1918—1941. leta ni bilo večjih vlaganj v razširitev proizvodnje, razen v letu 1937, ko je bil kupljen obrat za proizvodnjo vodovodnih cevi od strojnih tovarn v Ljubljani. Zaposlitev se je gibala okoli 500 ljudi pri polnem obratovanju.

Obnova črne metalurgije zajema leta od 1946—1948, njej pa sledi prva faza rekonstrukcije in izgradnje železarskih obratov v Jugoslaviji vse do leta 1955. V tem času je za delovno organizacijo Železarno Štore nedvomno največja pridobitev izgradnja prvega elektro plavža v državi v letu 1954. Delno je bila obnovljena livarna zlasti za proizvodnjo valjev, nadalje obrat za mehansko obdelavo valjev ter uvedba tekočega železa in kisika v tehnologiji proizvodnje jekla.

Značilna za obdobje po letu 1955 je zelo skromna investicijska izgradnja in to predvsem s lastnimi sredstvi. Izjema pri tem so le velike železarne: Zenica, Sisak, Skopje ter Jesenice. Naše težnje po hitrejši modernizaciji in rekonstrukciji obratov in naprav zaradi pomanjkanja lastnih finančnih sredstev nismo mogli v celoti uresničiti.

V razvojno razdobje po letu 1960 se Železarna Štore vključuje na podlagi razpisa 47. natečaja za razširitev in modernizacijo železarskih podjetij v Jugoslaviji. V letu 1961 je razmeroma majhno število domačih strokovnjakov v Železarni Štore izdelalo kompletan investicijski razvojni program. V programu smo načrtovali povečanje proizvodnje tako od surovega železa, surovega jekla, valjarskih in livarskih izdelkov zasnovano na sodobni opremi in tehnologiji. Z enako skrbjo smo obravnavali izboljšanje delovnih pogojev in družbenega standarda.

Takšen razvoj pa je terjal poleg izgradnje novih proizvodnih obratov zgraditev novih energetskih naprav za industrijsko vodo, elektriko, paro in komprimiran zrak, kakor tudi posodobljeno uporabo energetskih virov. Uvedli smo uporabo tekočega plina in tekočega kisika z možnostjo, da preidemo na zemeljski plin, ko bodo razmere v SR Sloveniji to dopuščale.

V času izdelave investicijskega programa so se pojavljali številni problemi, ki so zahtevali variantne rešitve. Prvotno izdelan predlog izgradnje in obnove valjarne in jeklarne na že obstoječi lokaciji Štore I, bi lahko uresnili pod razmeroma težkimi pogoji, pa tudi neustrezno, kajti ustavit bi morali proizvodnjo za čas izgradnje, kar bi povzročilo izpad dohodka in nezaposlenost sodelavcev. Po temeljiti preučitvi tehnologije in industrijskega urbanizma smo končno uspeli prodreti z zamislijo, da je celotna dolina Voglajne od Teharij do Štor enotni zazidalni prostor, primeren za industrijsko izgradnjo. Odločitev je bila upravičena tudi zato, ker je bila ugodnejša in ekonomsko cenejša. V septembru 1961 je bil celoten investicijski program predložen zvezni revizijski komisiji ter 14. 12. istega leta ugodno ocenjen zaradi sodobnih tehnoloških in urbanističnih rešitev ter tak tudi potrjen.

Odobravanje kreditov je potekalo zelo neredno. Z odobritvijo poleti leta 1962 smo lahko pričeli z rekonstrukcijo elektroplavža (zamenjava 18 MVA transformatorja) ter pripravljala dela na področju Štor II. V letu 1963 smo doživeli v finansiranju ovire zaradi spremembe lastne udeležbe od prvotnih 10 % na 35 %. Tako visoke udeležbe nismo zmogli pokriti iz lastnih dohodkov in smo zaprosili za posojilo splošno gospodarsko banko v Ljubljani za manjkajoči del udeležbe. Ponovna izdelava elaborata ter zavlačevanje podpisa pogodbe med JiB in SGB, ki je bila opravljena šele julija 1964, je povzročilo vrsto težav. Tako smo doživeli podražitev investicij, neredno dodeljevanje letnih posojil in zaradi tega smo bili prisiljeni še dodatno zmanjšati obseg investicij. Tako smo opustili izgradnjo vzdrževalnih obratov, modelne mizarne, delno tudi energetskih naprav, obratne ambulante ter upravne zgradbe. Najtežji udarec smo doživeli v letu 1964, ko je splošna gospodarska banka preklicala kreditno pogodbo, vendar jo je morala na zahtevo Zveznega zavoda za gospodarsko planiranje in JiB-ke zopet obnoviti. Zaradi nekaterih stališč posameznikov ni investicijski program dobil popolne potrditve predvsem glede razširitve kapacitet jeklarne in valjarne. Predlagano je bilo, da naj se Železarna Štore v bodoče usmerja predvsem v livarstvo. Zaradi enotnih stališč v pogledu razvoja tako samoupravnih organov, družbeno-političnih organizacij ter vodstva delovne organizacije je končno uspelo, da z vso odločnostjo in strokovnostjo uresničimo v celoti zastavljeni program.

Rezultati tako upornega stališča so danes vidni ne samo v sodobni tehnologiji, boljših delovnih pogojih in realizaciji celotnega dohodka, temveč predvsem tudi v visoki vrednosti objektov in delovnih sredstev, katera predstavljajo takratne relativno nizke naložbe.

To pa hkrati potrjuje pravilnost začrtane razvojne politike, ki omogoča tudi v prihodnje možnosti nadaljnega razvoja.

Naložbe:

	milj. din
Vrednost naložb v okviru 47. natečaja je znašala:	379,4
poleg tega smo iz lastnih sredstev mimo 47. natečaja zgradili novo livarno sive litine in jo v letu 1968 izročili namenu z vrednostjo	33,8
skupaj nove naložbe v letu 1961—1975 brez zamenjave dotrajalih osnovnih sredstev	413,2

V tej vrednosti so zajeti številni novi obrati, neprecenljive vrednosti za naš kolektiv. Naložbe so v primerjavi z vrednostjo, ki jo predstavljajo danes, minimalne in sicer:

	milj. din
elektro plavž	11,5
jeklarne II	88,0
valjarna II z jeklovlekom	121,0
livarna II	33,8
livarna I — valji	19,3
mehanska obdelava	46,4
energetski obrat	67,3
ostali pomožni obrati	25,9
Skupaj	413,2

Od skupnih naložb 413,2 milj. din, ki predstavljajo dejansko novo moderno tehnologijo, nove obrate, nova delovna sredstva, je bilo finansiranih iz lastnih sredstev 174,1 milj. din, iz kreditov bank 239,1 milj. din. Če pri tem upoštevamo, da smo v tem času odplačali Ljubljanski banki v celoti dodeljen namenski kredit za podražitve v višini 29,3 milj. din, potem znašajo lastna sredstva skupaj 203,4 milj. din.

STANJE KREDITOV

Obveznosti delovne organizacije za odplačilo najetih kreditov znašajo na dan 30. 6. 1976 vključno z interkalarnimi obrestmi 212,8 milj. din, od tega odpade na JiB (državni kapital) 66,4 milj. din in LB 146,4 milj. din. Kredit JiB (državni kapital) bomo odplačevali 10 let po 7-odstotni oziroma 8-odstotni obrestni meri do leta 1981, medtem ko kredit pri LB pa 9 let po 7-odstotni obrestni meri vse do leta 1984. Letno odplačilo glavnice in obresti znaša 37,4 milijonov din, od tega znašajo obresti 14,5 milijonov din. Odplačilo glavnice bremeni letno amortizacijo v višini 16,4 %, medtem ko obresti obremenjujejo letne poslovne stroške v višini 1,5 %.

USMERITEV NALOŽB

Vse te naložbe, katerih današnja vrednost bi bila nekolikokrat višja, so vplivale na posodobitev sredstev za delo in tehnologijo. Tako imamo danes sodobne obrate v Štorah I, zlasti pa v Štorah II in sicer:

Elektroplavž

Pri obnovi obratov smo zamenjali obstoječi transformator 12.000 KVA z novim 18.000 KVA ter izvedli direktni priključek na elektro omrežje brez dvojne transformacije. Obnovili smo talilnik in povečali premer peči od 7.500 mm na 7.900 mm. Vse to je vplivalo na povečanje proizvodnje od 35.000 ton letno na 50.000 ton pri polnem oskrbovanju s kvalitetno elektro energijo. V januarju leta 1973 smo po predhodnih preizkusih proizvedli specialno železo in s tem tudi nadaljnjo afirmacijo proizvodnje v kvalitetnem smislu.

Jeklarne II

Zgrajena je po sodobnem konceptu elektro obločna peč v neposredni povezavi z napravami za kontinuirano vlivanje gredic. S postavitvijo hale jeklarne prečno na vzhodni del valjarne po naši lastni zamisli, s čimer smo dosegli neprekinjen tehnološki tok materiala in gospodarnejšo rešitev tako v pogledu investicij in cenejšega obratovanja. Pričetek obratovanja je bil v septembru 1973 in s tem je prvič v Železarni Štore proizvedeno elektro jeklo.

Valjarna II

je postavljena z namenom povečanja proizvodnje na 100.000 ton valjanih izdelkov, izboljšanja kvalitete proizvodnje (nizke tolerance valjanja, minimalna stopnja razogličena in večja dolžina valjancev) ter da odpravimo težko fizično delo in dosežemo višjo produktivnost dela. Pričetek obratovanja v novembru 1970.

Jeklovlek

V zvezi s proizvodnjo specialnih profilov in vzmetnega jekla je nastala potreba po izgradnji obrata za hladno predelavo valjanega in brušenega jekla. Sodobna oprema kot so brusilni stroji, ravnalni stroji, vlečne klopi in stroji za bombardiranje, daje možnosti za povečanje proizvodnje, predvsem pa osvajanje novih sortimentov skladno s potrebami tržišča.

Livarne

Preusmeritev livarske tehnologije na elektro redukcijski peči, na sodobnejšo opremo na kupolkah s kontinuiranim iztokom taline, na razžveplanju taline v steni ponovci ter na uporabo sintetičnih mešanice peska, so bili podani pogoji za količinsko in kvalitetno rast livarske proizvodnje. V letu 1974 smo nabavili avtomat za formanje brez okvirjev s taktim konvejerjem za proizvodnjo lažjih odlitkov v večjih serijah na podlagi visoke produktivnosti dela.

Za proizvodnjo valjev in težkih ulitkov smo v livarni I postavili 10-tonsko mrežno indukcijsko peč in naprave za izdelavo cementne mešanice ter žarilno peč. Vse te naložbe omogočajo kvalitetno rast proizvodnje valjev in ko bo dograjena še druga indukcijska peč, bomo lahko uporabili v celoti tekoči vložek iz elektro plavža.

Mehanska obdelava

Vzporedno s povečanjem proizvodnje valjev in litine smo razvijali obdelovalne kapacitete. Novozgrajeni obrat mehanske obdelave je opremljen s sodobnimi kopirnimi stružnicami in brusilnimi stroji za obdelavo valjev. Enako pa smo opremili obrat s stroji za mehansko obdelavo litine. Razmeroma dobro je opremljena nova orodjarna, ki pokriva potrebe po izdelavi, obnavljanju in distribuciji orodja. Te investicije brez dvoma ugodno vplivajo na razvoj te dejavnosti v naši delovni organizaciji.

Energetsko gospodarstvo

Obenem s povečanjem proizvodnje se je vršila tudi rekonstrukcija in izgradnja novih energetskih naprav. Kompleksne rešitve so bile dosežene na področjih: parne energije, vodnega gospodarstva, tehnoloških plinov, komprimiranega zraka, kurilnih plinov, tekočega goriva in elektro energije. V ta namen smo zgradili nove obrate, in sicer:

- črpalnico
- kompresorsko postajo
- kotlarno
- transformatorsko postajo
- mešalno postajo za mešanico butan-propan-zrak in plavžni plin,

mazutno postajo, uparilno postajo za tekoči kisik ter na novo organizirali merilno službo.

Z izgradnjo zbiralnega jezera Tratna »Slivniško jezero« in akumulacijskih rezervoarjev smo trajnejše rešili sedanjo in bodočo skrb za industrijsko vodo. Celotni razvoj energetskega gospodarstva je sodobno zasnovan z vsemi možnostmi nadaljnjih rešitev.

Vzdrževalno-transportno področje

Žal investicijski program zaradi visokih podražitev investicij novih proizvodnih obratov ter splošnih omejitev ni bil v celoti za to dejavnost uresničen. V tem razvojnem obdobju se je vzdrževalna dejavnost — čeprav pod neugodnimi pogoji — prilagajala novim zahtevam, predvsem na organizaciji in strokovnem področju. Organiziranje centralne vzdrževalne službe in specializiranih skupin tako v okviru mehanskega in elektro vzdrževanja je brez dvoma znatno prispevalo dobremu in kvalitetnemu obratovanju delovnih sredstev. V času izvajanja investicij pa je vzdrževalna služba dala svoj zelo pomemben prispevek.

Poleg tega so bili zgrajeni novi železniški tiri, asfaltirana cestišča, nabavljene so lokomotive in kamioni za potrebe notranjega transporta.

Vpliv investicijskih naložb v proizvodnjo

V letu 1961 je znašala skupna proizvodnja 152.462 ton, blagovna pa 60.013 ton. Če ocenjujemo rast proizvodnje po preteklih obdobjih z ozirom na leto 1961, je gibanje naslednje:

	skupna proizvod.	blagovna proizvod.	Index	
			skupna proizvod.	blagovna proizvod.
1965	166.588	68.246	109,3	113,7
1970	182.278	79.495	119,6	132,5
1975	315.479	170.879	206,9	284,0

V tem razdobju je bila skupna proizvodnja povečana 2-krat, blagovna pa skoraj 3-krat.

VPLIV INVESTICIJ NA POSODABLJANJE TEHNOLOGIJE

Proizvodnja surovega železa

Zaradi zamenjave transformatorja se je povečala dnevna proizvodnja na peči od 105 ton na dan na cca 145 ton. Rekonstrukcija talilnika v letu 1968 je doprinesla k temu, da že osem let ni bilo na peči generalnega remonta.

V tem času se je intenzivno delalo na dvigu kvalitete surovega železa. Rezultat teh prizadevanj je osvojitvev in že tri leta redna proizvodnja specialnega surovega železa, sposobnega za proizvodnjo nodularne litine vseh vrst in kvalitet.

Proizvodnja jekla

Z izgradnjo elektro obločne peči in naprave za kontinuirano vlivanje jekla je ustvarjena možnost za uvedbo sodobne proizvodnje jekla in kontinuirano ulitih gredic, kar daje možnost za višjo produktivnost zaposlenih in zmanjšanje fizičnega napora, ki je značilen za jeklarne po stari tehnologiji.

V tem času so osvojene že vse vrste vzmetnih jekel, srednje legiranih jekel za strojogradnjo in visokovredno betonsko jeklo za prednapete betonske konstrukcije.

S postavitvijo druge 50-tonske elektro obločne peči v jeklarni, za kar so podani vsi pogoji, bomo dosegli proizvodno usklajenost z valjarjo, še popolnejšo tehnologijo in kvalitetnejšo proizvodnjo.

Topla in hladna predelava

Z izgradnjo valjarne II se je razširil dimenzijski sortiment valjanec, sodobne naprave pa omogočajo produktivnost dela, kakršno se smatra za tovrstno proizvodnjo ekonomsko opravičeno.

Večji kvalitetni razmah pa bo omogočen z uvedbo žarilnih peči in dirigiranim valjanjem, zato je potrebno te naprave čimprej zgraditi in jih je treba smatrati kot prioriteto.

Uvedba hladne predelave, ki obsega hladno vlečenje, brušenje in bombardiranje, je korak k finalizaciji po žlahtenju valjanih profilov. Tu je predvsem mišljena kot lastna specialnost profilov za najširše namene v strojogradnji, elektroindustriji, industriji vozil in gradbeništvu.

Peč za termično obdelavo z zaščitno atmosfero bo podlaga za nove tehnološke prijeme in širjenje kroga porabnikov specialnih profilov tudi na področja, kjer jih danes zaradi hladnega utrjevanja ni mogoče koristiti.

Livarska proizvodnja

Izgradnja livarne II je dala osnovo za širjenje kvalitetnega programa specialne litine. Zato so bili naporji v tem obdobju usmerjeni v uvajanje nove tehnologije, da bi čimbolj povečali sortiment vseh vrst nodularne litine in visoko kvalitetne sive litine vključno legirane kvalitete.

Sodobna oprema pa omogoča sodobne načine kaluparjenja drobnih odlitkov, kar bo z dokončanjem investicijskih del, ki so v teku, dovoljevalo uvajanje velikoserijske proizvodnje drobnih, malih odlitkov. S tem bo dana možnost za zadovoljevanje najzahtevnejšega, hkrati pa tudi najbolj rentabilnega tržnega programa.

V stari livarni so se naporji za dvig kvalitete usmerjali v osvajanje novih vrst valjev, kar dokazuje, da v pogledu kvalitete in sortimenta litoželeznih valjev držimo korak z ostalimi renomiranimi proizvajalci valjev v Evropi.

Koriščenje tekočega grodlja bo po pričakovanjih proizvodnjo valjev in težke litine občutno pocenilo, obenem pa bo omogočeno širjenje novega kvalitetnega programa. To bo možno z izgradnjo mikserja in nove indukcijske peči, ki sta trenutno v fazi izgradnje oziroma v programu.

Mehanska obdelava

Nov obrat mehanske obdelave je postavljen s ciljem, da se naši osnovni livarski proizvodi čimbolj finalizirajo in s tem vrednostno pridobijo. Ta želja, ta cilj se že vrsto let ustvarja, saj se poleg celotne proizvodnje valjev, ki jih deloma že pošiljamo na tržišče kalibrirane, finalizira tudi precejšen del odlitkov za strojogradnjo in to tako za domače tržišče kot tudi za izvoz.

Trenutno prevladujejo naporji za večjo produktivnost in čim kvalitetnejše delo.

Kontrola proizvodnje

K dvigu kvalitete v tem obdobju je veliko pripomogla tudi sodobna opremljenost laboratorijev — posebno v zadnjem času — uvedba kvantometra in dostavljanje analizirancev po zračni pošti. S tem so dane jeklarjem in livarjem hitre informacije, ki so potrebne za intervencije v procesih.

V toku je uvajanje racionalnega sistema krmiljenja kvalitete z namenom informiranja o poteku vodenja procesov, kar že daje opazne in pozitivne rezultate.

Kadrovanju strokovnjakov za razvojno službo in delovnim prostorom moramo v prihodnje posvetiti še večjo skrb.

Vrednost realizacije

Za enako obdobje je bila povečana:

	v 000 din		indeks	
	skupna	blagovna	družb. proizv.	indeks
1961	77.892	100	36.821	100
1965	118.750	152	50.445	137
1970	172.013	220	73.856	200,6
1975	1.237.350	1.588	383.954	1.042,7

Iz tega sledi, da je bilo povečanje vrednosti realizacije 16-kratno, medtem ko se je družbeni proizvod povečal 10-krat.

TRŽIŠČE IN SPECIALIZACIJA

Že pri izgradnji novih zmogljivosti in pri načrtovanju proizvodnega programa smo za tržno usmeritev predvidevali specializacijo proizvodnje.

Vse večji količinski porast specializirane proizvodnje, specialnega surovega železa, večje udeležbe kvalitetnejših specialnih profilov v skupni proizvodnji, proizvodnja hladno predelanega jekla, nodularne litine in valjev predstavlja nadaljnjo kvalitetno bogatitev proizvodnega programa v smeri višje stopnje predelave lastnih proizvodov.

Za razvoj tržišča je značilna tudi usmeritev železarnar s prodajo na celotnem jugoslovanskem tržišču. Od celokupne blagovne proizvodnje odpade na jugoslovansko tržišče: surovo železo 18%, valjani izdelki 66%, kokile, litina in valji 16%.

V letu 1975 smo dali od skupne blagovne proizvodnje 172.637 ton, na domači trg 160.575 izdelkov, v izvoz pa 12.062 ton. Udeležba izvoza v skupni realizaciji se giblje med 9 in 11%, od tega na klirniško področje 11,2%, medtem ko na konvertibilno 88,8%. Če upoštevamo, da je znašal izvoz v skupni realizaciji 1960 2%, potem se vidi močan trend porasta v izvozni usmerjenosti. Pri uvozu smo vezani zlasti na nekatere surovine kot rudo, staro železo, ferolegure, koks in gredice.

S postavitvijo druge obločne peči v jeklarni bo uvoz dragih gredic v celosti odpadel. Enako velja tudi za koks. Težnja po uravnoteženju uvoznizvozne bilance je zelo pomembna naloga v prihodnje. Trenutno ocenjujemo, da bo stopnja pokrivanja uvoza z izvozom v letošnjem letu znašala 60%, torej za 10% več kot smo načrtovali v planu.

ZAPOSLENOST

Skladno s povečanjem proizvodnje, izgradnje in rekonstrukcije se je število zaposlenih večalo in spreminjalo po svoji kvalifikacijski in socialni strukturi. Ustavne spremembe vključno do konstituiranja TOZD ter vključevanje Železarne Štore v širše gospodarsko območje in mednarodno delitev dela, je na določen način vplivalo na porast števila zaposlenih. V letu 1960 je bilo povprečno zaposlenih 1.983 sodelavcev, v letu 1965 je zaposlenost narasla na 2.085 ali 105,2%, v letu 1970 na 2.200 ali 111%, medtem ko je leta 1975 bilo povprečno zaposlenih 2.833 ali 142,9% — računano na leto 1960.

Spremembe v organizacijski strukturi železarne in potrebe proizvodnje so vplivale tudi na kvalifikacijsko strukturo.

Ob koncu leta 1975 je bila naslednja izobrazbena struktura:

Izobrazbena stopnja	stanje 31. 12.	%
Ozki profil I	392	12,9
Ozki profil II	560	18,4
Ozki profil III	930	30,6
Široki profil	741	24,4
Srednja šola	335	11,0
Višja šola	42	1,4
Visoka šola	40	1,3
S k u p a j	2.797	100,0

Gibanje zaposlenega strokovnega kadra v zadnjih petih letih:

	31. 12. 1971	31. 12. 1972	31. 12. 1973	31. 12. 1974	31. 12. 1975
Kvalifikacija	1971	1972	1973	1974	1975
visoke šole	27	26	29	35	40
višje šole	22	26	30	35	42
srednje šole	220	271	278	315	335
poklicne šole	511	517	552	662	741

Zaposleni v podjetju so imeli ob koncu leta naslednjo delovno dobo:

delovna doba	štev. del.	%
do 5 let	1.426	46,9
od 6 do 10 let	371	12,2
od 11 do 15 let	376	12,4
od 16 do 20 let	291	9,6
od 21 do 25 let	337	11,1
nad 26 let	239	7,8
S k u p a j	3.040	100,0

Neposredno zaposlenih v proizvodnji je bilo v letu 1975 84,6%, v strokovnih službah pa 15,4%.

Ceprav se izobrazbena struktura iz leta v leto izboljšuje, pa še vedno nimamo zadovoljivega stanja v strukturi zaposlenih s poklicno šolo ter pri visoko in višješolsko izobraženih kadrih. Zaradi takega stanja smo izobraževanju in usposabljanju posvečali primerno skrb ter je to postalo ena najpomembnejših sestavin kadrovske politike. Le dobro usposobljeni kadri bodo lahko obvladovali čedalje zahtevnejšo tehnologijo in organizacijo dela in dosegali boljše rezultate dela. Poslužujemo se vseh oblik izobraževanja — rednega, izrednega in dopolnilnega. Pri vsem tem pa smo skrbeli tudi za samoupravljaljsko, družbeno-ekonomsko in politično izobraževanje.

Obseg izobraževanja dokazujejo naslednji podatki:

— za redno šolanje na vseh nivojih smo leta 1975 štipendirali 295 dijakov in študentov, poleg tega pa je bilo še 84 izrednih študentov.

V razne oblike dopolnilnega izobraževanja izven delovne organizacije je bilo lani vključeno 273 sodelavcev, v program samoupravljaljskega, družbeno-ekonomskega in političnega izobraževanja pa smo imeli lani vključenih 200 naših sodelavcev, medtem ko smo v okviru inter-nega izobraževanja in usposabljanja za potrebe temeljnih organizacij združenega dela imeli lani vključenih na tečajih in seminarjih ter praktičnem usposabljanju preko 500 naših delavcev.

Razveseljiva je ugotovitev, da smo že uspeli izobraževanje uskladiti na osnovi razvojnih programov in da nas pri tem združuje skupen interes vseh dejavnikov v temeljnih organizacijah združenega dela in delovni organizaciji. Temu problemu pa posvečajo vso skrb tudi samoupravni organi in družbeno-politične organizacije. Le tako ubrano skupno delo je porok pri izvajanju dobre in pravilne kadrovske politike, da bodo sredstva za izobraževanje dala prispevek še učinkovitejšemu in produktivnejšemu delu ter hitrejšemu razvoju železarne kot celote.

Nagrajevanje

poteka po merilih samoupravnega sporazuma za pridobivanje in razporejanje dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke v črni in barvni metalurgiji ter internih aktov. Politika delitve osebnih dohodkov je zasnovana v odvisnosti od doseženega dohodka posameznih temeljnih organizacij združenega dela in OZD in je v mejah dovoljenih osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu ter upošteva tudi inflacijo.

Povprečni osebni dohodki so v letu 1961 znašali 311,— din na zaposlenega, v letu 1965 682,— din ali 219,3%, v letu 1970 1.302,— din na zaposlenega ali 498,7%, v letu 1975 pa 3.676,— din na zaposlenega ali 1.182%.

Osebni dohodki so se v odnosu na leto 1961 povečali 18-krat.

Povprečje v prvem polletju 1976 znaša 4.149,— din na zaposlenega in je višje za 12,7% v odnosu na leto 1975, medtem ko je index življenjskih stroškov za isto obdobje porastel za 12,5%.

Poleg neposrednega nagrajevanja imamo še dodatne oblike nagrajevanja za boljše rezultate v proizvodnji in poslovanju, za kakovost proizvodnje, za delovne izkušnje in za dokaj močno razvito inventivno dejavnost.

ORGANIZIRANOST DELOVNE ORGANIZACIJE

Sedanja organizacijska struktura je opredeljena v samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo. Z uvedbo ustavnih načel postaja sistem planiranja, odločanja, informiranja in nadziranja poslovnih aktivnosti vse celovitejši in zahtevnejši. Ze v času izgradnje smo se zavedali, da je problemu racionalne in učinkovite organizacije dela, ki temelji na podlagi nove tehnične strukture in tehnologije ter danih ekonomskih pogojev posvetiti vso pozornost in skrb. Isto velja za socialno organizacijo, s katero na osnovi normativne zakonodaje urejamo področje oblasti, odločanja in vzajemnih odnosov med člani v delovni organizaciji. Z namenom, da področje organizacije dela rešimo sodobno in učinkovito, smo pritegnili k sodelovanju še Institut za sociologijo v Ljubljani, norveško organizacijo IKO, organizacijo GEORGA, skupno s Slovenskimi železarnami pa tudi strokovnjake OECD, v zadnjem času pa še Ekonomski center v Mariboru za oblikovanje informacijskega sistema v železarni ter organizacijo REIF za uvedbo metod obračuna stroškov po »direct costing«, s pomočjo elektronske obdelave podatkov.

Na podlagi teh projektov smo izdelali projekt mikro organizacije dela, urejamo informacijski sistem za TOZD in OZD in postopno uvajamo elektronsko obdelavo podatkov za vse poslovne aktivnosti.

Z nenehnim utrjevanjem in posodabljanjem organizacije dela ter sistema informacij in komunikacij lahko odločilno vplivamo na boljše rezultate gospodarjenja in nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov.

SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

Že decembra leta 1960 smo izvolili prve obratne delavske svete in razne komisije. V vsaki mandatni dobi je število sodelavcev v organih samoupravljanja raslo in je v pretečenih mandatnih dobah bilo vključeno več kot tretjina članov delovne organizacije.

Na osnovi ustavnih načel smo v aprilu 1972 organizirali prvo TOZD in OSS. Po sprejemu ustave v aprilu leta 1974 smo iz skupnih služb organizirali nove temeljne organizacije združenega dela kot npr. vzdrževanje in transport, Energetika, Gradbeno-stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, Družbena prehrana in gostinstvo. Sedanje stanje samoupravnih organiziranih zajema sedem temeljnih organizacij združenega dela in organizacijo skupnih služb ter tej stopnji organiziranosti prilagojene samoupravne normativne akte.

Že pri ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela smo razmišljali o nadaljnjem razvoju širjenja TOZD, bodisi na konceptu gospodarske ali tehnološke zaokroženosti. Izpopolnitve v razvoju samoupravne organiziranosti bodo usklajene s pogoji, ki jih določa ustava in osnutek zakona o združenem delu. Pri tem pa moramo odpraviti nekatere pomanjkljivosti, ki zavirajo hitrejši razvoj samoupravnih odnosov in boljše rezultate gospodarjenja.

Pobude družbeno-političnih organizacij in sklepi nas obvezujejo, da moramo urediti področja kot so dohodkovna odvisnost med temeljnimi organizacijami združenega dela in skupnimi službami, izdelati nov samoupravni sporazum o pridobivanju in delitvi dohodka iz tekočega, živega in opredmetenega dela tako v temeljnih organizacijah združenega dela in organizaciji skupnih služb, nadalje področje združevanja sredstev, družbenega načrtovanja in varstva pri delu ter utrjevanje delegatskega sistema.

ZDRUŽITEV V SLOVENSKE ŽELEZARNE

je sledila po uspešnem referendumu v septembru 1969 in temelji na ekonomsko medsebojno povezanih koristih. Učinki združenega dela v SZ v tem obdobju so pozitivni. Z načrtovanjem skupne poslovne in razvojne politike smo lažje prestali krizno obdobje in ob razrešitvi sistemskih pogojev in lastnem prizadevanju dvignili rast proizvodnje, produktivnosti, akumulativnosti ter kreditno sposobnost.

Z uresničevanjem temeljnih ciljev samoupravnega sporazuma o združitvi postopoma uresničujemo delitev proizvodnega programa in specializacije proizvodnje ter organizacije poslovanja. Na podlagi pravic in dolžnosti, ki izhajajo iz ustave in samoupravnih sporazumov, se nenehno krepi in širi združeno delo tudi na področje predelave, blagovnega prometa jekla in storitvenih dejavnosti. Dosežena večja produktivnost skupnega družbenega dela, večja poslovna učinkovitost, rast osebne in družbenega standarda. V nadalje skupni razvoj začrtan v sprejetem samoupravnem sporazumu o srednjeročnem razvoju do leta 1980 ter usklajevanju razvoja železarstva in predelovalne industrije v Sloveniji v okviru poslovne skupnosti, potrjuje cilje združevanja, večjo socialno varnost in boljše prihodnost.

DRUŽBENI STANDARD

Intenzivnost stanovanjske izgradnje in skrb za delovnega človeka najlepše odražajo naslednje ugotovitve:

V 100-letnem obdobju, to je od prve kovačnice v Štorah, pa do konca druge svetovne vojne je Železarna Štore zgradila 1,6 stanovanj letno, v štirih letih po osvoboditvi se je ta izgradnja povzpela na 16 stanovanj letno, po letu 1962 pa navzlic velikim finančnim obremenitvam smo gradili 24 stanovanj letno. Pri tej izgradnji pa niso upoštevani krediti za individualno izgradnjo stanovanj in so bili v tem času dodeljeni 600 sodelavcem: 100 za novogradnje in 500 za adaptacije.

Urbano naselje Lipa se je izgrajevalo skladno s potrebami razvoja železarne in prebivalcev. Poleg stanovanjskega fonda je zgrajena Metalurška industrijska šola, nova osnovna šola, sodobni otroški vrtec, telovadnica, skoraj vsi športni objekti, v adaptaciji pa je dom upokoencev.

Družbena prehrana je sodobno organizirana v centralni kuhinji na Lipi ter v jedilnicah in bifejih v novozgrajenih obratih.

Danes imamo za letni odih in razvedrilo članov delovne organizacije na razpolago počitniški dom na Svetini in Rabu ter železarski dom na Teherjah.

V delovni organizaciji je dobro organizirana rekreativna dejavnost. Številna udeležba članov kolektiva in doseženi uspehi tako na medobratnih tekmovanjih, sodelovanje na raznih občinskih sindikalnih igrah,

trobojih Slovenskih železarn, v izletništvu ter raznih športnih srečanjih je lepa oddolžitve za skupno delo tako samoupravnih organov, druženo-političnih organizacij železarne in kraja, krajevne skupnosti ter obeh šol.

Kulturna dejavnost se odvija v več sekcijah, pri čemer ima pomembnejšo vlogo dramska sekcija, ki v okviru samostojnega amaterskega gledališča »Železar« Celje-Store nastopa z gledališkimi deli in s programi po proslavah. Na pobudo sindikata je bila obnovljena godba na pihala in je dosegla danes izreden razmah tako glede na številčnost godbenikov in kvalitete glasbenih koncertov.

Z uresničitvijo investicijskega programa rekreacijskega centra na Teherjah pri železarskem domu, ki je že v okviru srednjeročnega načrta skupnega finansiranja občine Celje ter glede na začeto rekreacijsko dejavnost ribiške družine »Vogljajna« na Slivniškem jezeru, bodo podani še nadaljni pogoji za razmah te dejavnosti.

GOSPODARSKA UČINKOVITOST NALOŽB

Poleg že nakazane količinske in kvalitetne rasti proizvodnje lahko z nekaterimi pomembnimi kazalci iz bilance poslovanja pokažemo gospodarske učinke naložb v tem razvojnem obdobju. Pri tej oceni je upoštevati, da bodo nekateri učinki dobili svojo potrditev tudi še v naslednjem razvojnem obdobju tako v pogledu nižjih stroškov pri investiranju oz. poslovanju.

Ce primerjamo ostanek dohodka (dohodek + amortizacija nad minimalno stopnjo na zaposlenega) je gibanje naslednje:

Leto	(000 din)	Indeks
1960	14,56	100
1965	19,46	134
1970	30,27	208
1975	87,09	598

Amortizacija v nominalnih zneskih se je povečala od 3.712.000 din na 53.279.000 din. Upoštevana je samo amortizacija obračunana po minimalni stopnji.

V poslovni in rezervni sklad (na zaposlenega smo izločevali v 000 din naslednja sredstva):

Leto		Indeks
1960	1,84	100
1965	6,70	364
1970	3,16	172
1975	24,22	1316

Učinkovitost uporabe sredstev merjena na podlagi storilnosti (t. j. ustvarjen družbeni proizvod nasproti številu zaposlenih) znaša v 000 din:

Leto		Indeks
1960	15,44	100
1965	21,18	137
1970	33,57	217
1975	131,67	853

Ce izrazimo bruto ekonomsko moč delovne organizacije v odstotkih nasproti celotnemu dohodku, je le-ta za posamezna obdobja naraščala takole:

Leto		Indeks
1960	7 %	100
1965	16 %	231
1970	8 %	116
1975	11 %	152

Glede na takšna gibanja lahko ugotovimo, da smo v tem razvojnem obdobju ustvarili solidno materialno podlago za nadaljnji razvoj, čeprav na področju čiste akumulativnosti še nismo dosegli zadovoljivih rezultatov, kar pa načrtujemo v naslednjem srednjeročnem razdobju.

BODOČI RAZVOJ

V lanskem letu smo zaključili razmeroma dolgo razvojno obdobje izgradnje, rekonstrukcije in modernizacije podjetja, v katerem smo našli potrdilo zastavljenih ciljev. Odprli smo širše možnosti vključevanja proizvodnje na domačem in tujem trgu na višji kvalitetni ravni in višji stopnji predelave oziroma finalizacije.

V letošnjem letu pričakujemo poizkusno obratovanje tovarne traktorjev, ki nekoliko v svoji izgradnji kasni zaradi določenih restriktivnih ukrepov na področju uvozne opreme. S tem projektom uresničujemo zastavljeno nalogo in cilje na področju razvijanja kooperacij in finalizacije naših livarskih izdelkov ter izdelave sklopov.

V sprejetem srednjeročnem programu 1976—1980, ki temelji na ustavni preobrazbi ekonomskih odnosov, spremembi gospodarske strukture v državi ter na intenzivnem gospodarjenju tako glede povečanja storilnosti dela in učinkovitosti družbenega dela, se vključujemo z razvojnimi programi temeljnih organizacij združenega dela in delovne organizacije kot celote.

Že po delavskem svetu Slovenskih železarn meseca julija sprejet samoupravni sporazum o temeljih srednjeročnega načrta ter razvoja Slovenskih železarn za razdobje 1976—1980, ki je usklajen z dolgoročno politiko države in republike Slovenije, nas obvezuje, da na podlagi združevanja dela in sredstev zagotovimo racionalno vlaganje družbenih sredstev za optimalno razvojno politiko in poslovne rezultate.

V razvojnem programu predvideno povečanje proizvodnje surovega jekla na 180.000 ton — praktično je ta program že v izvajanju, nadaljnje povečanje prihodka na 3.173 milijonov din, kar pomeni povečanje po stalnih cenah v odnosu na leto 1975 indeks 260. Za to razvojno obdobje so potrebne naložbe za osnovna sredstva v višini 1.524 milijonov din, za obratna pa 287 milijonov din ali skupaj 1.811 milijonov din.

Pri teh naložbah odpade na lastna in združena sredstva 43 %, na domače kredite 29 % ter na tuje 28 %. Za obratna sredstva pa odpade 62 % na lastna sredstva (178 milij. din), na domače kredite pa 38 % (109 milij. din).

S povečanim izvozom želimo znižati zunanjetrgovinski primanjkljaj ter pospešiti prodajo izdelkov na tujih tržiščih, kjer se le-ti ugodno plasirajo. V regionalni usmeritvi izvoza predvidevamo še močnejši izvoz v države SEV in širše gospodarsko povezovanje z deželami v razvoju.

Zaposlenost se bo povečala na 3.615 sodelavcev.

V razvoju družbenega standarda predvidevamo v tem razdobju izgradnjo 250 stanovanj ter nekaterih rekreacijskih in kulturnih objektov.

Varstvu okolja smo že sedaj posvečali potrebno skrb. S sistematičnim pristopom in na osnovi izdelanega programa smo že na področju Štor II uspešno rešili čiščenje plina v jeklarni ter za celoten kompleks čiščenja vode. V izvajanju je projekt čiščenja vode na področju Store I.

V tej — tretji etapi izgradnje oz. uresničevanja srednjeročnega programa želimo doseči usklajeno in ekonomsko zaokroženo proizvodno celoto delovne organizacije Železarne Store, ki se kaže v postopnem premiku v kvaliteti in specializaciji proizvodnje.

Obsežna investicijska vlaganja pa najdejo svoj odraz v nadaljnji krepitvi materialne podlage za tehnični in tehnološki postopek, boljšo materialno osnovo samoupravljanja ter razvoj družbenega standarda.

Store, dne 3. septembra 1976

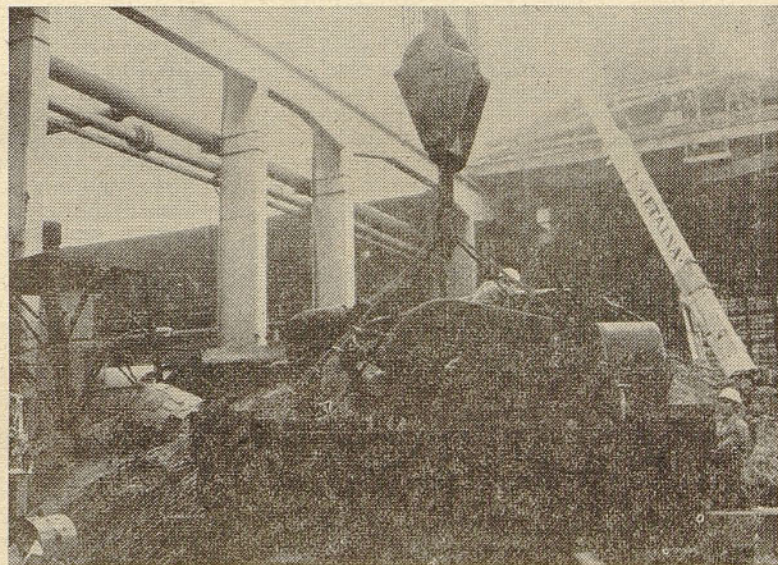
Direktor
Tugomer VOGA

Pomoč prizadetim po potresu v Posočju

Za prizadete po potresu v Posočju je v naši delovni skupnosti zbranih 428.986 dinarjev, na zaposlenega znaša ta prispevek 139,60 din.

Posebej pa so delavci oddelka za organizacijo ekonomske obdelave podatkov nakazali na bančni račun za prizadete v Posočju 2.500 din.

Posluh za pomoč prizadetim po katastrofi v Posočju je prišel torej tudi pri nas do izraza.

REKONSTRUKCIJA ŽERJAVA

Te dni je ekipa vzdrževalcev mehanične in električne delavnice uspešno končala delo na rekonstrukciji 30/5 Mp na 50/10 Mp žerjava v livni hali na elektro plavžu.

Delo je bilo obsežno in zahtevno. Poleg kompletnih novih električnih naprav, motorjev in sodobne krmilne tehnike in pripadajoče klimatske naprave za komandno kabino, je bilo potrebno izdelati novo mačko.

Strojne, zahtevne načrte je izdelal žerjavni oddelek, reduktorji, kompletni z notranjimi specialnimi zobniškimi deli so domače izdelave. Ne glede na vse težave, velikosti posameznih obdelovancev, zasedenosti strojev, dobavnih rokov zunanjih partnerjev, je to delo kot prvenec na konstruiranju, obdelovanju, sestavljanju in dokončni montaži uspešno potekalo.

V. R.

Posojilo za ceste

V naši delovni skupnosti je 2.703 zaposlenih vpisalo 3.994.800 dinarjev posojila za ceste.

V mehanični delavnici je zaposlen dva meseca tov. Branko Križnik, ki je sam vpisal 12.000 dinarjev.

Politična ocena razvoja

POLITIČNA OCENA STANJA IN RAZVOJA DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE TER NADALJNJE NALOGE V SREDNJEROČNEM RAZVOJU

Zaključujemo obdobje intenzivnega razvoja delovne organizacije Železarne Štore in vstopamo v etapo razvoja v obdobje uresničevanja srednjeročnega razvoja 1976—1980.

Ob že znanih dejstvih tehnološkega in ekonomskega razvoja delovne organizacije v letih 1961—1976 ugotavljajo sekretariat sveta ZK, predsedstvo osnovnih organizacij sindikata in predsedstvo koordinacijske konference ZSMS, da smo v tem obdobju dosegli tudi v delu družbeno-političnih organizacij vidne uspehe in napredek, tako na poglobljanju zavesti članov DO, širjenju in poglobljanju samoupravne organiziranosti, kot tudi v zadnjih letih uspešno sistematično in intenzivno usposabljanje kadrov.

V obdobju, ki ga danes obravnavamo, smo bili priče velikih družbenih sprememb in dogodkov, katere je naša DO kot celota in DPO ter samoupravni organi znala sproti uresničevati in biti vedno aktivno pripravljena na izpolnjevanje začrtanih družbenih nalog.

Kronološki pregled najvažnejših družbenih dogajanj

V letu 1961 smo priče reforme tedanjega gospodarskega sistema z glavno značilnostjo v razvoju samoupravljanja tudi v negospodarskih dejavnostih. S to reformo se je pričela odločilna in dolgotrajna bitka na dohodkovnem konceptu, ki je značilen tudi še v letošnjih razpravah osnutka Zakona o združenem delu. Prišlo je do usmerjanja delitve čistega dohodka in DO so bile dolžne pripraviti dva interna predpisa in to: pravilnik o delitvi čistega dohodka in pravilnik o delitvi OD.

V aprilu 1963 smo dobili Jugoslovani novo ustavo z motivom pravice upravljalcev, da začno upravljati tudi z razširjeno reprodukcijo. Bistveno se je spremenila vloga občine kot ekonomskega faktorja, vendar pa je ustava zagotovila samostojnost DO v odločanju o organizaciji dela in delitvi dohodka. Z uvedbo samoupravnega instrumenta statuta smo tudi mi v železarni opravili kvalitetno delo in določili organizacijo, odgovornost organov upravljanja, položaj delovnih enot, delovna razmerja in ostalo.

Glede na dejstvo, da smo že v letu 1961 in 1962 pristopili k programu razširitve in modernizacije naše DO, je bila naša zasnova povsem upravičena in tudi družbeno pravilno usmerjena ob vseh spremljajočih družbenih usmeritvah.

Leto 1965 je značilno po sprejemu gospodarske in družbene reforme na zakonski podlagi. Neskladnost v naši družbi, nedosledna in parcialna reforma gospodarskega sistema iz leta 1961 vsekakor še ni zadoščala. Pri nadaljnji graditvi gospodarskega sistema sta bili prisotni dve tendenci in to: samoupravljalška z zakonom dohodka in etatiistično centralistična z obdržano funkcijo države pri usmerjanju družbenega in gospodarskega razvoja, še zlasti delitve. Prisotna je bila neracionalna ekspanzija investicij, premajhna tendenca integracijskih procesov in premajhno vključevanje jugoslovanskega gospodarstva v mednarodno delitev dela. Že V. kongres ZSJ v aprilu 1964 je potekal v znaku zahtev nadaljnega samoupravnega spreminjanja v gospodarskem sistemu. Kongres je zahteval, da morajo biti nosilci razširjene reprodukcije proizvajalci, da se odpre prostor za svobodna tržna razmerja in tako je bila podana podlaga za večjo samostojnost samoupravljanja ter zahteva, da se prerazporedi nacionalni dohodek v korist DO.

Te težnje je podprla tudi Zvezna skupščina v znani resoluciji »o smernicah nadaljnega razvoja gospodarskega sistema« v letu 1964.

V juliju 1965 sprejeti zakoni so definirali cilje gospodarske in družbene reforme kot prehod iz ekstenzivnega v intenzivno gospodarstvo, s posebnim poudarkom na uspešnejšem gospodarjenju, večji uvedbi znanstveno tehnoloških dosežkov, mednarodni delitvi dela in povečanju produktivnosti.

Zato upravičeno govorimo, da je leto 1965 prelomnica v razvoju družbeno-ekonomskih odnosov, ki pomenijo doslednejše odstranjevanje dediščine administrativnega obdobja. Reforma je uvedla:

- stimulatvnejši sistem delitve med podjetji in družbeno skupnostjo
- povečala materialno podlago samoupravljanja
- standard delovnih ljudi povezala s poslovanjem vsake posamezne DO
- zmanjšala investicije ter
- postavila vsako DO v položaj analize ekonomike svojega poslovanja.

Tudi mi smo v naši DO sledili indicijam teh reformskih prizadevanj. Šele na začetku naših prizadevanj za modernizacijo in razširitev naše železarne smo v prvem obdobju težko in močno občutili zastavljene ukrepe. Tudi nismo bili imuni pred negativnimi mislimi nekaterih posameznikov znotraj DO. Ob vsestranskih prizadevanjih tako DPO, samoupravnih organov in vodstvenega kadra v železarni smo prve težave premagali, analiza stanja pa je pokazala zdravilo tudi za nas podedovane slabosti.

Nastali obračuni po ekonomskih enotah oz. obratih, poglobljena odgovornost samoupravnih organov v obratnih DS in na nivoju DO so že prva leta za tem pokazali prve pozitivne rezultate v povečevanju proizvodnje in ekonomiki gospodarjenja.

Nastali spremenjeni položaj v gospodarjenju, razpolaganju z dohodkom in samoupravnem delovanju so narekovali že v letu 1968, da je zvezna skupščina SFRJ sprejela dva pomembna dokumenta in to:

- junija 1968 temeljni zakon o določanju in delitvi dohodka v DO in
- decembra 1968 XV. dopolnilo k ustavi SFRJ iz leta 1963.

Oba dokumenta se nanašata na notranje odnose in pravno odpirata možnosti za nadaljnji razvoj neposrednega samoupravljalca in demokratizacijo odnosov nasplo.

V tem času sta v naši družbi prisotni dve tendenci in to:

- prvo zastopajo neposredni proizvajalci skupno z DPO z zahtevo po nadaljnji krepitvi neposrednega samoupravljanja na dohodkovni osnovi in
- drugo tendenco, ki jo zagovarjajo tehnokratske sile, ki skušajo pod pretvezo prizadevanj za čimboljše gospodarjenje ovirati in omejiti samoupravljanje in tako utrjevati svoje pozicije.

Ob tem je čutili tudi še nepreživete etatiistične tendence.

V tem obdobju je v naši DO bila pospešena gradnja novih obratov po 47. natečaju. Ocenjujč takratni položaj v železarni lahko ugotovljamo, da so tudi pri nas v tem času bile prisotne takšne težnje. Imeli smo opravka z oblikami prekinitvev dela zaradi neurejenih odnosov. Zavedi o možnostih gospodarjenja in odvisnost OD od rezultatov dela še ni bila zakoreninjena v prepričanju vseh članov naše DO. Povečanje interesa za poglobljene samoupravne odnose se je v tem obdobju zelo močno izražalo v zahtevah o večji in boljši informiranosti, povečanemu vplivu odločanja na različnih nivojih kar je včasih vodilo tudi do nepravilnih izjav posameznikov, kar pa so spretno izkoristili tudi posamezniki v svojih nastopih. Vplivnost DPO je v posameznih primerih in dogodkih bila včasih prešibka. Kar je za kratko obdobje še posebno značilno, je iskanje vloge in vpliva DPO na posamezna dogajanja v družbi. Marsikdaj je tudi prisotna dilema o odgovornosti med samoupravnimi organi in vodstvenimi organi. Odločanje in upravljanje po samoupravnih organih, strokovnih službah in vodilnih delavcih, ni bilo vedno opredeljeno. V tem procesu ki se ni vodil samo v naših DO, temveč v vsej naši družbeni skupnosti, so nastajala tudi ugodna tla za negativne pojave v smislu nasprotovanja demokratizacije družbenopolitičnega življenja v Jugoslaviji. Na tak-

šnih pozicijah se pojavljajo različne politične grupacije od avtokratizma do liberalizma, separatizma ter druge. Zato v marcu 1969 IX. kongres ZKJ s svojimi sklepi in resolucijami ponovno začrta odločno smer demokratizacije družbenih odnosov in v polni meri zagotavlja nadaljnjo rast samopraviljanja ter vlogo delovnega človeka kot nosilca družbene reprodukcije, neposrednega upravljalca s sredstvi za razširitev materialne osnove dela in življenja, zlasti presežka dela.

IX. kongres ZKJ je potrdil in analiziral tri aspekte družbenega in gospodarskega razvoja.

1. Reafirmiral je socialistično blagovno proizvodnjo.

2. Umik države s področja reguliranja odnosov in uvedel družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje.

3. Potrdil enotnost in vlogo delavskega razreda in enakopravnost narodov.

Napovedal je tudi boj nedemokratskim in protisamoupravnim tendencam.

O institucionalni obliki družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja je sklepal tudi VI. kongres ZSJ ter februarja 1969 1. konferenca ZSJ kot nadomestilo za administrativne metode usmerjenega razvoja.

Žal so bile protisamoupravne sile še močne in se je moralo samoupravljanje bojevati in utirati lastno pot v naslednjih letih. Birokratski centralizem, ki je bil še v močnih pozicijah in ob njemu izražajoč nacionalizem, zato je bilo potrebno, da smo v letu 1971 priče ustavne reforme, ki ureja na osnovi sporazumevanja med republikami funkcioniranje enotnega jugoslovanskega tržišča ter daje podporo konceptu samoupravnega sporazumevanja. Drugi kongres samoupravljalcev maja 1971 je postavil zahtevo po vsestranski analizi izvajanja ustavnih določil ter razvil koncept dohodkovnih odnosov, mesto in način organiziranja in odnose v TOZD, svobodno povezovanje različnih področij družbenega dela (interesnih skupnosti) ter tako dal vrsto pobud in rešitev, ki so bile izražene v naši novi ustavi leta 1974.

Priče smo bili aktivnemu delu na kreiranju in sprejemanju nove ustave v letu 1974 in odločnim stališčem ter jasnimi sklepi X. kongresa ZKJ tudi v letu 1974.

Tudi v tem obdobju smo v naši DO imeli precej burno in aktivno delo v vseh strukturah DPO ter samoupravnih organih. Pot in stanje naše samoupravne organiziranosti nam dokazuje pravilnost in pripravljenost delovnega človeka samoupravljalca v železarni Štore, da nenehno krepimo samoupravljalški sistem v lastni delovni sredini in odnose do družbeno politične skupnosti urejemo na podlagi dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. To dokazujejo uspehi tako pri razvoju naše DO, kot tudi samoupravni odnosi, ki so preživljali v železarni Štore vse faze našega razvoja, le-te tudi v naši DO niso bile vselej lahke in enostavne.

Ustavo iz leta 1974 smo uveljavili čimbolj dosledno. Iz prvotnih dveh TOZD in OSS smo po analizi prišli do sedanjih 7 TOZD in OSS, ravno po zaslugi interesa delavca in zavesti o pravilni organiziranosti. Ob tem smo dosegali tudi tiste kvalitete, ki so družbeno začrtane in med katerimi so:

- razvijanje in krepitev delegatskega sistema
- razvijanje dohodkovnih odnosov med TOZD

— usmerjeno kadrovsko politiko, čeprav tu bitka še ni v celoti dobljena in se še pojavljajo občasni odkloni

— povečano inovacijsko dejavnost

— pravilne socialistične samoupravne odnose

— poglobljeni čut za širše interese družbenopolitične skupnosti in tako v urejanje vprašanj skupnih interesov

— razvit čut delavske solidarnosti in vzajemnosti ob tem tudi dovolj kritični odnos do dela.

(Dalje na 10. strani)

IZ DELA ZVEZE KOMUNISTOV

Na seji sekretariata sveta ZK Železarne Štore, ki je bila 13. oktobra in jo je vodil sekretar tov. Milan Pugelj, so bile poglavitne točke dnevnega reda naslednje:

1. Obravnava sklepov s sestanka sekretarjev ZK v Celju.

2. Organiziranost ZK v Železarni Štore.

3. Priprave na sklic sveta ZK Železarne Štore.

Poleg tega so obravnavali še nekatera druga aktualna vprašanja kot so: kadrovska problematika, poročanje o stabilizacijskih prizadevanjih in drugo.

Vsebinska zaključkov:

— Programe dela komisij pri svetu je potrebno dopolniti in korigirati tako, da bomo v železarni vprašanja iz občinskega programa obravnavali pred razpravo na OK ZKS Celje.

— ZK se bo zavzemala za nadaljnje izobraževanje svojega članstva in vseh samoupravljalcev, posebej še predsednikov posameznih organov in vodij delegacij. Izobraževanje bo potekalo po vnaprej določenih programih.

— Kadrovske komisije morajo spremljati socialno strukturo članstva in izpopolnjevati evidenco aktivnosti svojih članov na vseh področjih. Posebno oceno je potrebno izdelati za vodilne delavce.

— V zvezi z gospodarskimi vprašanji se izpostavlja vprašanje doseganja plana, ocenitve stanja in akcija za realizacijo planskih postavk.

— Pri kadrovanju — sprejemanju novih delavcev, napredovanjih itd. smo nedosledni. Pogoste kritike le na račun kadrovskega sektorja so enostranske, ker ne upoštevajo odgovornosti predlagateljev in drugih sodelujočih pri zaposlovanju. Ocena mora biti popolnejša.

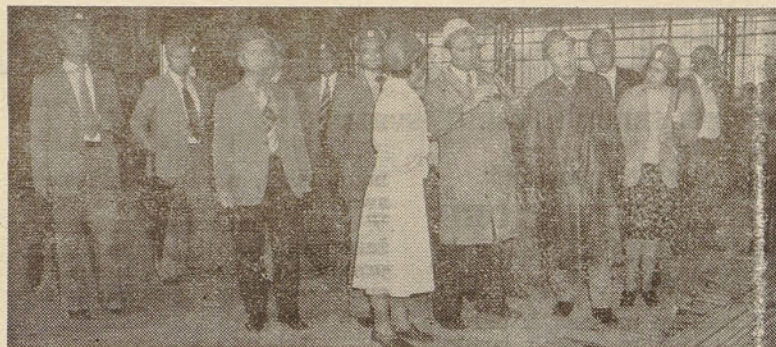
— Za ustanovitev komiteja ZK, namesto dosedanjega sveta, je potrebno pripraviti oceno predloga z nakazanimi konkretnimi rešitvami. Člani sekretariata so menili, da nam razprava okrog tega organizacijskega vprašanja ne sme vzeti preveč časa, prepotrebnege za reševanje gospodarskih vprašanj in uskladiitev samoupravne organiziranosti.

— O vprašanju aktivov mladih komunistov, ki naj predstavljajo najaktivnejše jedro mladinske organizacije, se je svet pozitivno izrekel in predlagal OO ZK čimprejšnjo uresničitev te naloge.

— Ob vprašanju organiziranja novih OO ZK so na seji ugotovili, da obstoji možnost ustanovitve OO ZK v TOZD ViT. Ob tem pa so sklenili, da ne kaže mehanično razcepiti OO ZK MO in livarn, ker imajo še vedno veliko neresenih skupnih vprašanj.

O teh in drugih aktualnih vprašanjih bodo razpravljale vse OO ZK v železarni. Za posamezna področja so zadolžite preciziranje z določenimi nosilci akcij.

Poverjenik Komunista
Zdravko Ivačić

SINDIKALNI DELAVCI IZ ZRN V NAŠI ŽELEZARNI

Pri celjskih sindikatih so bili na obisku predstavniki sindikata delavcev iz nemške pokrajine Baden-Württemberg in sicer iz mest Constanze in Singena. Pri nas so si ogledali nove obrate v železarni, na Lipi športni stadion in vrtec. V razgovoru s predstavniki naše delovne organizacije so se zanimali predvsem za delo in organiziranost sindikata, kakor tudi za delo samoupravnih organov.

Proizvodnja v septembru

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pri analizi realizacije medsebojnih dobav lahko ugotovimo, da so doseženi ugodni rezultati, čeprav so mogoče poedina naročila še v zaostanku. Od specifičnih količin je Železarna Jesenice že dobavila 83 %, Železarna Ravne 93 % in Železarna Štore 98 %. Slabše je to, da imajo od letno načrtovanih količin po zahtevah zainteresiranih DO doslej specifičirano: na Jesenicah 74 %, v Železarni Ravne 88 % in v Železarni Štore okoli 9 % predvidenih količin.

V SOZD SZ je letos 3 % več zaposlenih kot znaša povprečje iz preteklega leta, vendar 1 % manj, kot je bilo predvideno. V vseh DO, razen v Plamenu, kjer se stanje ni spremenilo, je letos več zaposlenih kot lani. Številčno največji premik je v Železarni Štore.

Ob večjem številu zaposlenih, nižji proizvodnji in nižji eksterni realizaciji kot leta 1975 je razumljivo, da je letos proizvodnost nižja od dosežene v preteklem letu po vseh kriterijih.

Razen podatkov, katere redno spremljamo, moramo po 9-mesečnem poslovanju analizirati tudi druge naloge, ki imajo bistven vpliv na izvrševanje letnega gospodarskega načrta in predvsem na realizacijo srednjeročnega plana razvoja.

Ob polletju je bila izvršitev letnega načrta vrednosti investicij v železarnah 32,1 % in pri predlovalcih 46,8 %. Če upoštevamo, da so v teku nekatere investicije, ki so bile začete že pred l. 1976 ali je bilo financiranje že v začetku letošnjega leta zagotovljeno kot so od pomembnih: hladna valjarna Železarne Jesenice, rekonstrukcija žične valjarne Železarne Jesenice in tovarna traktorjev v Železarni Štore, potem moramo oceniti, da je realizacija investicij slaba. Ocene za izvršitev ob koncu leta so precej optimistične, vendar realno ne moremo pričakovati, da bomo realizirali več kot okoli 75 % predvidene vrednosti. Ocena, da stanje ni ugodno, sloni predvsem na tem, da do desetega meseca ni še za noben proizvodno pomembnejši projekt iz srednjeročnega načrta rešeno vprašanje financiranja. Trenutno sta samo dva in-

vesticijska programa v postopku zahtevka za kredite pri LB. Slabi poslovni rezultati v letošnjem letu bodo dali tudi daleč nižjo akumulacijo od predvidevanj in nižjo možnost udeležbe lastnih sredstev za realizacijo predvidenih investicij: kasnitve investicijskih del, nerešena vprašanja financiranja ob manjši akumulaciji, nepripravljena investicijska dokumentacija in še težave, katere so na vidiku za pravočasno zagotovitev potrebnih deviznih sredstev za realizacijo načrta investicij, so ključni problemi, ki že imajo in bodo imeli za posledico terminski pomik načrtovanih investicij. Terminska realizacija investicij je pa predpogoj za možnost realizacije proizvodnje, načrtovane za posamezna leta srednjeročnega razvojnega obdobja.

Naloge, ki nas čakajo v pripravi gospodarskega načrta za prihodnje leto so torej težke in zahtevajo vso pozornost in resnost za pravilno oceno položaja ter možnosti. Cilje, katere moramo doseči v teku realizacije razvojnega programa, smo si odredili sami. Na delu je vrsta faktorjev, na katere neposredni proizvajalec nima nobenega vpliva in se jim tudi ne more postaviti s svojo delovno prizadevnostjo po robu. Ob največjem trudu za varčevanje imamo neizkoriščene proizvodne kapacitete. Bridko je, ko vemo, da bi lahko dali domačemu trgu tudi del tistih proizvodov, ki so jih že in jih bodo verjetno še drugi uvozili. Obeti po analizi stanja pred zadnjim kvartalom niso rožnati. V železarstvu so se vedno ponavljala obdobja slabih in dobrih časov pri dokaj različnih vplivih. Za mednarodno tržišče jekla obdobje recesije še ni mimo in če ne drugje, to stanje občutimo predvsem pri izvozu. Pri nas se stanje ureja in čeprav rahlo, pa vendar se izboljšuje. Samo od sebe se ne bo nič uredilo in če je za sedanje obdobje slabih časov kriva vrsta vplivov proti katerim sami komaj lahko kaj ukrenemo, imamo v rokah drugi del možnosti, ki lahko omili in tudi v mnogem popravi stanje, kar bo v prihodnje samo pozitiven doprinos za naše poslovanje.

IZ DELA SINDIKATA

Predsedstvo konference osnovne organizacije sindikata je na svoji 39. seji obravnavalo aktualne naloge sindikata v organizaciji razprav osnutka zakona o združenem delu. Pri tem je bilo ugotovljeno, da je bila razprava zadovoljivo organizirana, saj so osnutek obravnavali na dvanajstih zborih delovnih ljudi ter da je bila informirana večina vseh delavcev. Največ pripomb in predlogov je bilo na tisti del zakona, v katerem so obravnavani ekonomski odnosi. Sklenjeno je bilo, da je potrebno razpravo o osnutku zakona nadaljevati ter da se naj tisti odbori, ki so do sedaj vodili javne razprave ter bili ustanovljeni na začetku celotne akcije, po potrebi kadrovsko okrepijo ter prerastejo v odbore za uveljavitev zakona. S tem v zvezi je treba pripraviti podrobne in konkretne načrte. Pri nas sta že sestavljeni dve skupini in sicer strokovna in politična.

Glede na to, da organiziranost sindikalne organizacije še ni popolna ter še ni v celoti v skladu s poslovnikom, je predsedstvo sklenilo predlagati svetu konference osnovne organizacije sindikata, da formira in imenuje komisije in sicer:

- za samoupravljanje in uveljavljanje zakona o združenem delu;
- za varstvo pravic delavcev;
- za kadrovska vprašanja;
- za šport in rekreacijo;
- za kulturo, prosveto in izobraževanje;
- za priznanja in odlikovanja;
- za finančna vprašanja;
- za krvodajalstvo;
- za problematiko zaposlenih žena, invalidov in mladine in za gospodarjenje in plan.

Do naslednje seje predsedstva je treba pripraviti seznam kandidatov za posamezne komisije.

**Dopisujte in oblikujte
z nami
naše glasilo**

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

IZREDNE SEJE DELAVSKIH SVETOV

O RAČUNALNIKU V ŽELEZARNI ŠTORE IN O POMOČI POSOČJU

V začetku meseca, 2. oktobra 1976, so se na svojih izrednih sejah sestali vsi delavski sveti. Predlagani in sprejeti sta bili le dve točki dnevnega reda in sicer:

1. Obravnava računalništva v Železarni Štore

— obravnava nabava novega računalnika

2. Pomoč prizadetim v Posočju.

O računalniku in računalništvu smo v Železarni že pisali, delegatom v delavskih svetih pa je bilo predloženo obširno gradivo z obrazložitvijo in predlogom. Na vprašanja delegatov in drugih vabljenih je odgovarjal sodelavec Zavoda za produktivnost dela iz Ljubljane. Osrednje vprašanje ob spoznanju nujnosti avtomatske obdelave podatkov je bilo: Ali v železarni lasten računalnik, ali ne. Študija odgovarja z »DA«.

Akcijo za pomoč Posočju so predlagali delavci sami. Najprej

neformalno, nato na delavskem svetu skupnih služb, pa v TOZD ViT itd. Predsedstvo sindikata železarne je ob teh pobudah pripravilo enotni predlog pomoči in sicer: enodnevni zaslužek v mesecu oktobru.

In zaključki teh sej?

Delavski sveti so sprejeli načelno odločitev, da v železarni predidemo na lastni računalnik!

Dobavni rok od sprejetja takega sklepa pa do dne, ko lahko računalnik začnemo uporabljati, je okrog dve leti. V tem času pa se moramo za nove delovne naloge temeljito pripraviti.

Brez vseh zadržkov so delavski sveti osvojili predlog o enodnevnem zaslužku za pomoč Posočju. Priporočili so samoupravnim delovnim skupinam, ki o tem vprašanju še niso razpravljale, da s svojim sklepom potrdijo pravilnost odločitve.

In še kritična ugotovitev: na skupnem zasedanju nista bila sklepčna delavska sveta TOZD MO in GKSG ter DS OO. Sestati so se morali še enkrat.

čič-ko

ODBOR ZA KADROVSKO SOCIALNE ZADEVE IN DRUŽBENI STANDARD

2. seja, 23. septembra 1976

1. Odbor je potrdil sklepe 1. seje in se seznanil z njihovo realizacijo. Ob tem se je seznanil tudi s poročilom razpisne komisije za razpis delovnih mest vodje kadrovskega sektorja in sekretarja DO. Zaključki:

— Pravna služba naj čimprej pripravi odpravek sklepa v zvezi z vlogo ing. Marolta.

— Odbor razrešuje dolžnosti razpisno komisijo za razpis delovnih mest vodje kadrovskega sektorja in sekretarja DO.

— Ne glede na uskladitev naših samoupravnih aktov moramo upoštevati zakonska določila in obaveznosti iz samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov.

2. Odbor je imenoval stanovanjsko komisijo v sestavi: Knez Jože, OSS; Makuc Vili, TOZD MO; Bole Marko, TOZD GKSG; Pavlič Alojz, TOZD ViT; Povalej Jože, TOZD DPG; Dvoršek Slavko, TOZD E; Ploštajner Hinko, TOZD p. 114. p.; Krajšek Franc, TOZD livatn; Bohorč Nada, TT v izgradnji.

Za predsednika komisije je imenovan Jože Povalej, za njevo namestnika pa Jože Knez.

3. Sklenil je, da se status izrednega štipendista dodeli naslednjim sodelavcem: Rojc Antonu, EOS, VEKS — poslovna informatika; Petelinšek Milanu, EOS, VSOD — računalništvo; Klinar Francu, EOS, VSOD — računalništvo; Skornik Vladislavu, EOS, VEKS — notranja trgovina; Verbič Emiliji, kadrovski sektor, VEKS — finančna smer; Košec Franji, finančni sektor, VEKS — finančna smer ali računalniška smer; Tomplak Marjani, finančni sektor, VEKS — finančna smer; Kaluža Ladislavu, finančni sektor, VEKS; Svetelšek Štefki, komercialni sektor, AS; Kavka Francu, sekretariat, FSNP — smer o-

bramba in zaščita; Ivačič Zdravku, sekretariat, VUŠ — smer INDOK; Galuf Angeli, sekretariat, ESS; Gabršček Jožetu, SKR, VSOD — II. stopnja; Žohar Viljemu, SKR, VEKS; Kolšek Radu, TOZD GKSG, Višja tehnična šola; Rozman Antonu, TOZD GKSG, Delovodska šola — lesna smer; Cmok Francu, TOZD E, Srednja tehnična šola — strojna smer; Hladnik Jakobu, TOZD E, Kovinarska delovna šola; Novak Stanku, TOZD E, Višja tehnična šola — smer elektronika; Petek Slavku, TOZD E, Višja tehnična šola — smer elektronika; Božiček Benjaminu, TOZD E, Višja tehnična šola — smer elektronika; Rupret Rozaliji, TOZD ViT, ESS; Krajnc Olgi, TOZD ViT, Višja tehnična šola — gradbena smer; Petrušič Stamenku, TOZD ViT, TSS; Krumpak Miroslavu, TOZD ViT, VTS; Korž Martinu, TOZD ViT, Višja železniško-prometna šola; Leskovšek Željku, TOZD ViT, Višja tehniška šola; Hrnava Emilu, TOZD 114. p., VTS; Škoberne Francu, TOZD liv., Delovodska šola — kovinarska smer; Šuster Maksimiljanu, TOZD liv., VSOD; Brglez Dragu, TOZD liv., Delovodska šola — lesna smer; Jančič Francu, TT v izgr., VEKS; Voga Antonu, TT v izgr., TSS — strojni oddelek; Črepinšek Rozaliji, TT v izgr., TSS — strojna smer; Ulaga Janku, TOZD MO, VSOD — proizvodna smer; Kraner Marjanu, finančni sektor, VEKS; Tomažin Anici, sekretariat, VUŠ — smer INDOK.

Tov. Svetelšek Štefki se povrnejo tudi stroški šolanja za I. letnik administrativne šole.

4. Status izrednega štipendista se ne podeli naslednjim: Aleksovski Borisu, finančni sektor, VEKS; Potočnik Rajku, komercialni sektor, VEKS; Pušnik Jo-

žetu, skladišče prodaje, Srednja komercialna šola; Prešeren Slavku, TT v izgr., VTS; Trobiš Ignacu, TT v izgr., VSOD; Bohorč Stefaniji, TT v izgr., Višja agronomska šola; Selič Rajku, model. mizarna, delov. šola — lesna stroka; Horak Alojzu, liv. I, delov. šola — strojna smer; Pušnik Alojzu, valjarna I, delov. šola — strojna smer; Sedlar Bojanu, jeklarna I, metal. fakulteta; Tomažin Dominiku, jeklarna II, VEKS — komercialna smer; Popovič Ivanu, valjarna II, delov. šola — zidarska smer; Krajnc Dragu, energ. obr., TSS — prometna smer; Urbanc Alojzu, TOZD MO, VSOD — računalniška smer; Goričanec Stefanu, TOZD MO, TSS — prometna smer; Zimšek Stanetu, obd. valjev, VSOD — računalniška smer; Jager Ediju, obd. litine, TSS — strojna smer; Zalokar Alojzu, orodjarna, TSS — strojna smer; Kukovič Ivu, orodjarna, delov. šola — strojna smer; Medved Adolfu, p. p. MO, VEKS; Kokalj Stanetu, TT v izgr., Višja agronomska šola.

S tistimi prošnjiki, katerim status izrednega štipendista ni priznan le zaradi neustrezne usmeritve, naj se skuša pogovoriti kadrovski sektor in jih preusmeriti v smer, ki je za Železarno Štore bolj zanimiva.

5. Odbor je odobril statuts izrednega štipendista za podiplomski študij (na III. stopnji) na-

slednjim sodelavcem: Milanovič Slobodanu, dipl. ing. strojništva; Germ Alešu, dipl. pravniku; Mlakar Francu, dipl. ing. metalurgije; Gajser Stanetu, dipl. oec.

Vsi omenjeni nadaljujejo študij v smeri, ki je potrebna za delovno mesto, ki ga zasedajo.

6. Došler Marjanu odbor ni odobril povrnitve stroškov šolanja za I. letnik kovinarske delovodske šole, niti mu ni odobril statusa izrednega štipendista za II. letnik te šole.

7. Potrdil je predlog podelitve štipendij učencem poklicnih šol: ŠKIMC Štore 63 učencev; EGSC Maribor 16 učencev; Les. šola Škofja Loka 1 učenec; GSC Ljubljana 2 učenca.

8. Po obravnavi je odbor sprejel predlog organizacijskega predpisa št. 50.001 o nadurnem delu.

9. Odbor je le delno ugodil vlogi tovariša Antona Planinška in ob ugotovitvi, da se imenovani v dodeljeno stanovanje ni mogel vseliti v enem mesecu po prejemu odločbe, ker stanovanje ni bilo prazno, odločil, da mora plačati finančno udeležbo, določeno v prvotni odločbi iz septembra 1975.

10. V skladu z dopolnitvijo kriterijev za zmanjšanje ali črtanje odbitkov za strokovne delavce se je odbor strinjal, da se tov. Šrnel Alojzu, obratovodji v TOZD MO črta odbitek zaradi manjkajoče izobrazbe.

STANOVANJSKA KOMISIJA

1. seja, 5. oktobra 1976

1. Potrdili so sklepe prejšnje seje in se seznanili z njihovo realizacijo.

Sklep št. 19 (rezervacija stanovanj za strokovnjake) se mora realizirati v skladu s Pravilnikom o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev v Železarni Štore, iz katerega je tudi razvidno, da je za izvedbo odgovoren kadrovski sektor.

2. Tov. Jožetu Čavzu, TOZD livarn se odobri zamenjava stanovanja, s tem, da se mu dodeli dvosobno stanovanje v Štorah 73, ki ga izprazni Ivanka Znidar.

3. Tov. Juretu Kačičniku, upokojenca, se odobri zamenjava stanovanja, s tem, da se mu dodeli dvosobno stanovanje v Štorah 67, iz katerega se bo izselil Česnik.

4. Na osnovi prioritete liste, ob upoštevanju sedanjih stanovanjskih razmer in delovne dobe, je komisija enosobno stanovanje

v Vrunčevi 25 c, Celje, ki ga je izpraznil tov. Čretnik, dodelila Alojzu Užmahu iz oddelka za kakovost.

5. Enosobno stanovanje v Štorah 56, ki ga bo izpraznil tov. Čavž, se dodeli Jožetu Čmoku, TOZD ViT.

6. Komisija je obravnavala vlogo tov. Draga Sorčana in s predlogom načelno soglašala, vendar lahko daje le zagotovilo, da mu bo ob dodelitvi stanovanja v skladu z ob dodelitvi veljavnim pravilnikom upoštevala sedaj odstopljeno garsonjero. Konkretnjšega zagotovila komisija ne more dati.

V kolikor bo tov. Sorčan garsonjero izpraznil, se le-ta ob upoštevanju prioritete liste dodeli Marjanu Senici, TOZD ViT.

Ob tej dodelitvi komisija ugotavlja, da izjave tov. Sorčana v zvezi z dodelitvijo izpraznjene stanovanja ni možno realizirati.

DELAVSKI SVET OSS

2. seja, 17. septembra 1976

1. Člani so se seznanili z realizacijo sklepov prejšnje seje in jih potrdili.

2. Soglasno so sprejeli samoupravni sporazum o organiziranju in sofinanciranju oddelka obrtno proizvodnih storitev invalidske delavnice v Železarni Štore.

3. DS je potrdil sprejetje samoupravnega sporazuma o temeljnih plana razvoja PTT prometa za razdobje 1976/80.

4. Sklicati je treba sestanek vodij samoupravnih delovnih

skupin v OSS s predstavniki DPÖ in sindikata, na katerem se naj ugotovi aktivnost SDS.

5. Ob obravnavi predloga uskladitve rangirnih odnosov po novi mikroorganizaciji so se člani DS strinjali s pripombami, ki so jih podale posamezne službe in jih potrdili. Vse pripombe in sklepi se posredujejo oddelku za nagrajevanje.

6. Za prizadete ob potresu v Posočju je DS OSS sklenil, da se da v obravnavo delovnim skupinam predlog za odvedbo sredstev enodnevnega zaslužka.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

DELAJSKI SVET TOZD VIT

2. seja, 10. septembra 1976

1. DS je potrdil sklepe prejšnje seje in se seznanil z njihovo realizacijo. Pri tem je ugotovil, da je sklep št. 11 neveljaven, ker ni bil sprejet z zadostnim številom glasov.

2. DS je sklenil, da se s 15. septembrom 1976 namesti na delovno mesto »obratovodja mehanične delavnice« tov. Marjan Ramšak.

3. Na podlagi razprave po SDS je DS sprejel samoupravni sporazum o sofinanciranju in organiziranju obrtno proizvodnih storitev delavnice Železarne Store.

4. Po predhodni razpravi in sprejemu po SDS je DS sklenil, da TOZD ViT pristopi k samoupravnemu sporazumu o osnovah plana PTT prometa za obdobje 1976—1980.

5. Ob obravnavi predloga uskladitve rangirnih odnosov po novi mikroorganizaciji in ob pregledu pripomb, ki so mu jih posamezni obrati ali oddelki naslovili v zvezi s tem vprašanjem, je DS sklenil, da s predlogom načeloma soglašajo in da naj se ob sprejemu na odboru za dohodek in delitev OD predlog bistveno ne spremeni, ker bo sicer tudi TOZD ViT zahteval celovitejšo popravko.

— DS podpira predloge za popravke rangiranja posluževalcev žerjava in transportnih delavcev v transportni službi (sprememba števila posameznih mest).

— DS podpira predlog za popravke ranga za vodjo oddelka v mehanični delavnici in sicer tako, da se to delovno mesto uvrsti v XX. rang, izobrazba H.

— DS delno podpira predlog za popravke ranga za delovodje v obratu transport in sicer tako, da se popravil rang le za delovodjo normalnotirnega železnškega transporta in delovodje transportne skupine tako, da se ti dve mesti uvrstita v XVII. rang

TOZD PROIZVODNJA 114. PANOGE

2. seja, 16. septembra 1976

1. Sprejel je sklepe 1. seje in se seznanil z njihovo realizacijo.

2. Potrdil je novo predračunsko vrednost TT v izgradnji v skupnem znesku 180.469 tisoč din in sklenil, da iz nerazporejenih sredstev amortizacije v letu 1975 odobri 12.908.000 din za dograditev tovarne traktorjev.

O združevanju sredstev naj vodstvo TOZD proizvodnje 114. panoge in sektorja za novogradnje v sodelovanju s tovarno traktorjev v izgradnji izdela ustrezen samoupravni sporazum in ga predloži v razpravo in sprejem. Rok: do prihodnje seje delavskega sveta.

3. Sklep o graditvi oziroma nabavi žarilne peči se dopolni s sklepoma:

— da se odobri pri izgradnji žarilne peči dodatna aneksa valjarne II;

— da se v primeru ugodnih kreditnih pogojev odobri najetje kredita za žarilno peč z dobo vračila 5 let in najetje garancije za kredit;

Ostalih predlogov oz. pripomb DS ob upoštevanju ciljev, zadanih pri uskladitvi rangirnih odnosov, tokrat ne more podpreti.

Vse pripombe in sklepi se posredujejo oddelku za nagrajevanje.

6. DS je ugotovil, da predlog za prerangiranje nekaterih delovodij v metalurških obratih (t. i. »vroči delovodje«) ni bil osvojen na usklajevalni komisiji z zadostnim soglasjem in s predlaganim prerangiranjem le-teh ne soglašajo. V kolikor bi tovrstni popravki rangov bili kljub temu osvojeni, zahteva DS revizijo ocenitve vseh delovodij v Železarni Store.

7. Na predlog komisije za MRZD je DS sklenil, da prosta delovna mesta v elektroobratu »skupinovodja v elektrodelaavnici« zasedejo s 1. oktobrom 1976 naslednji delavci: Anton Barič, elektromehanik specialist; Branko Dobovišek, elektromehanik specialist; Jože Kocjančič, elektromehanik specialist; Franc Hladnik, elektromehanik specialist.

8. DS soglašajo z organizacijsko spremembo, da se delovno mesto »pomožni delavec«, zasedba 6, iz obrata vzdrževanje transportnih sredstev (oddelek: vzdrževanje tirnih transportnih naprav) prenese v transportni obrat (oddelek: normalnotirni promet).

9. Na delovno mesto »asistent elektrovzdrževanja« v tovarni traktorjev v izgradnji se razporedi Janeza Kresnika.

10. DS opozarja kadrovske službe, da se ob objavah in razpisih prostih delovnih mest ter ob zasedbah le-teh dosledno upoštevajo vsa določila SS o MRZD TOZD ViT, ker se je le s celovitim spoštovanjem teh določil možno izogniti nekaterim težavam, ki ob kadrovanju nastopajo.

— sredstva za plačilo investicijskih projektov za dopolnitev opreme valjarne II se črpajo iz prostih še neizkoriščenih sredstev za valjarno I in II.

4. Seznanil se je s poslovnim poročilom za I. polletje in z rezultati poslovanja za julij in avgust. Ob tem je izrazil nezadovoljstvo zaradi pomanjkljivih podatkov za prvo polletje.

5. Predlagal je DS DO, da v skladu z določili samoupravnih aktov DO imenuje arbitražno komisijo, ki naj razišče odgovornost za nerealizacijo rekonstrukcije hidravlike koračnih peči v valjarni II, zaradi katere je nastala večja škoda — občuten izpad dohodka.

DS vztraja, da je treba krivce poiskati in proti odgovornim osebam uvesti postopek za ugotavljanje kršitve delovnih obveznosti.

6. Seznanil se je z rezultati akcije za dobro gospodarjenje in zadolžil komisijo za gospodarjenje, da preuči prekoračitve pri storitvah in o ugotovitvah poroča.

7. Soglašal je s predlogom uskladitve rangirnih odnosov po novi mikroorganizaciji. Ob tem je dal naslednje pripombe:

— Pri zasedbi delovnih mest v jeklarni I in valjarni I naj se v sistemizaciji predvidi število delovnih mest kot varianta za dve ali triizmensko delo.

— DS meni, da bi bilo treba metalurška delovna mesta — kvalificirani delavci — v celoti prerangirati za en rang, ostala pa temu primerno uskladiti. Če bi ostale TOZD zahtevale oziroma dosegle kakršnekoli tovrstne popravke, DS vztraja tudi pri realizaciji svojega predloga.

— Obratovodje v TOZD proizvodnja 114. panoge so nasproti drugim obratovodjem, kjer imajo v obratih še več služb, bolj obremenjeni, a enako ocenjeni. Uskladitev rangov naj se sprejme v predlagani obliki, takoj pa naj se prične tudi postopek za ugotovitev tistih delovnih mest obratovodij oz. vodij, ki bi bili upravičeni za prerangiranje nad sedanjo najvišjo ocenitev.

— Delavski svet vztraja pri uskladitvi rangov za predvaljarje grobe proge v valjarni I in skupinovodje v celotni DO ter predlaga uvrstitev v XIII. rang.

8. DS želi, da mu vodstvo Železarne Store pripravi poročilo o tem, kdaj in kako se bosta organizirala sektor za kakovost in razvoj in sektor za novogradnje v smislu prevzemanja vseh del s področja razvoja in investicij v okviru TOZD proizvodnje 114. panoge.

9. Sprejel je samoupravni sporazum o organizaciji in sofinanciranju oddelka obrtno proizvodnih storitev Železarne Store, s tem da ključ pokrivanja eventualnih izgub velja le do konca letošnjega leta, nakar je treba izdelati predlog enakomernejše razdelitve obveznosti.

10. Na osnovi javne razprave po SDS je DS sprejel samoupravni sporazum o osnovah plana PTT prometa za obdobje 1976—1980.

11. Potrdil je program dela delavskega sveta do konca leta 1976.

12. Soglašal je s predlaganim investicijskim programom Dinosa in Surovine za leto 1976.

13. Sklenil je, da se tov. Antona Lubeja s 1. 9. 1976 razporedi na delovno mesto delovodje v valjarni II in uvrsti v XVII. rang. Glede na delovne izkušnje se mu za osem mesecev določi 2% odbitek.

Z dnem razporeditve na delovno mesto (1. 9. 1976) se imenovanega vključi tudi v seznam premijskih upravičencev.

14. Soglašal je s predlagano uvedbo novega delovnega mesta »konstruktor risar«, zasedba 1, izobrazba F — tečaj z izpitom za tehničnega risarja, rang XII, v pripravi dela — kalibrski oddelek.

15. Sprejel je povabilo za obisk v Jugorapidu Zagreb in pooblastil predsednika DS tov. Potrato, da zadevo organizacijsko uredi.

DELAJSKI SVET TOZD ENERGETIKA

3. seja, 28. septembra 1976

Izveček iz zapisnika

1. Realizirani so bili sklepi 2. seje.

2. Vodja TOZD E je članom DS obrazložil dopolnjeni predlog samoupravnega sporazuma o temeljnih plana za I. 1977, ki ga je posredoval EOS ter podal pripombe na posamezne člene »Spozoruma«.

DS je pripombe na predlog samoupravnega sporazuma o temeljnih plana soglasno sprejel, vendar jih je treba posredovati službi EOS.

3. Vodje skupin ZZD TOZD E so pripravili program za nadaljno razpravo. Gradivo bo v pisni obliki posredovano vodjem SDS. Poleg tega se po 20. oktobru skupine sestanejo z vodji SDS in jim še ustno raztolmačijo zakon o združenem delu.

4. Energetsko gospodarstvo je pripravilo analizo energije v primerjavi za I. polletje in za 8 mesecev 1976, iz katere je razvidno, da je specifična poraba energije približno v okviru normativov, kar smo dosegli z boljšo organizacijo dela in boljšim uplinjanjem premoga. Pri plinski energiji pa je večja poraba TH-plina,

kar vpliva na pozitiven rezultat. EG se zadalži, da za 9 mesecev v okviru organizira sestanek s porabniki in analizira porabo energije.

5. Pri stabilizacijskem programu za II. polletje nekateri energetski mediji izkazujejo negativno, toda skupni rezultat je pozitiven. EG še naprej spremlja stabilizacijska prizadevanja in o rezultatih obvešča delavce TOZD E.

6. Štab za posojilo za ceste TOZD E je dal poročilo, da je vpis po številu zaposlenih 100%, po finančni udeležbi pa 72,6% od planirane vsote. Akcija se zaključit 31. 10. 1976.

7. DS TOZD E je potrdil vodje in člane skupin, ki so odgovorni za izdelavo srednjeročnega programa v TOZD E.

Službi za varstvo pri delu naj obratna komisija za varstvo pri delu TOZD E v pisni obliki ustrezno dokumentira stanje glede zaščitnih sredstev v TOZD E. Pravilnik o zaščitnih sredstvih je bil že usklajen in korigiran z novim zakonom in ga je DS TOZD E že sprejel (na 24. seji dne 23. 1. 1976). Služba za varstvo pri delu se naj vsekakor bolj angažira za varstvo delavcev na delovnih mestih.

STORSKI ŽELEZAR — Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA STORE — Izhaja enkrat mesečno — Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Ivačič Zdravko, Knez Peter, dipl. ing., Oevirk Stane ing., Umnik Mitja jur, Uršič Rudi, Zmahar Ivan — Odgovorni in glavni urednik: Oevirk Stane ing., pomočnik urednika: Uršič Rudi Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO Celje — TOZD grafika — Rokopisov ne vračamo.

Delo samoupravnih organov BRON IZ MAKARSKE

ODBOR ZA DOHODEK IN DELITEV OD

4. seja, 29. septembra 1976

1. Člani odbora so se seznanili z realizacijo sklepov in jih potrdili. Ravno tako so se seznanili z informacijo v zvezi z dostavo gradiva.

2. Odbor se je seznanil z obračuni stimulatvinih dodatkov za julij 1976 in sprejel predlog, da se vodstva proizvodnih TOZD izenačijo z delovodji in ostalimi upravičenci v TOZD ViT in Energetiki.

Odbor je sklenil, da se lom reduktorja v valjarni II smatra kot »višja sila« in se zaradi tega operativni plan količine proizvodnje za obračun stimulatvinih dodatkov ustrezno zniža oz. za 1.600 ton.

3. Odbor se je seznanil z informacijo o izplačanih OD za avgust.

4. Odbor je obravnaval obračun variabilnega dela OD za razdobje od I.—VI. 1976, z naslednjimi dopolnitvami:

a) za vse TOZD in OSS se upošteva indeks doseženega finančnega rezultata na nivoju podjetja;

b) za ViT, Energetiko, GKSG, DPG in OSS se upošteva indeks dosežene realizacije na nivoju podjetja. Pri proizvodnih TOZD se upošteva njihova lastna realizacija;

c) za vse TOZD in OSS se upošteva njihov indeks zaposlenih z upoštevanjem pri obračunu navedenih korekcij.

Te korekcije so:

— pri TOZD GKSG smo planirano število zaposlenih povečali za dva delavca, ki so jih zaposlili iznad plana (čistilka za Celje, vodja invalidske delavnice, referent za stanovanjske zadeve);

— pri TOZD DPG smo plan zaposlenih povečali za 3 delavce (2 natakarja za bife na Lipi, 1 delavec za počitniški dom na Rabu). Poleg tega pri obračunu nismo upoštevali delavcev iz nadur in pogodbenih del, ker so bila ta dela opravljena za posebne

naloge (srečanje godb, vlak bratstva in enotnosti, odkritje spomenika na Slemenu itd.);

d) poleg tega je sprejel, da se na račun že doseženih in realno pričakovanih rezultatov dela v drugi polovici leta izplača akontacija na račun variabilnega dela OD v višini 5%, za TOZD MO pa še dodatno v višini 2,3%.

Skupaj z obračunom in akontacijo znaša variabilni del OD za naslednje 3 mesece v povprečju 10%.

Povečanje variabilnega dela OD omogočajo:

— že doseženi in realno pričakovani rezultati dela v drugi polovici leta;

— normalizacija povprečnih OD v zadnjih mesecih in nivo povprečnih OD v avgustu (za avgust znaša povprečje 4.064 din, za razdobje I.—VIII. pa 4.132 din), ki je precej nižji od planiranega povprečja za letošnje leto.

Po tem dopolnjenem obračunu bodo odstotki variabilnega dela OD za mesec september, oktober in november naslednji:

TOZD	% variab. dela OD za sept., okt., nov.	Akontacija	Skupaj
114. panoge	6,2	5,0	11,2
Livarne	8,9	5,0	13,9
MO	1,9	2,3+5,0	9,6
ViT	4,6	5,0	9,6
Energetika	6,6	5,0	11,6
TOZD GKSG	5,2	5,0	10,2
TOZD DPG	4,6	5,0	9,6
OSS	5,6	5,0	10,6
DO	5,0	5,0	10,0

DELAJSKI SVET TOZD LIVARN

3. seja, 28. septembra 1976

1. DS je potrdil sklepe prejšnje seje.

2. Seznanil se je z rezultati poslovanja za avgust, september in operativnim planom za oktober.

3. Seznanil se je z osnutkom SS o temeljnih plana za leto 1977.

4. Potrdil je novo predračunsko vrednost IT v izgradnji v skupnem znesku 180.469 tisoč din in sklenil, da iz nerazporejenih sredstev amortizacije v letu 1975 odobri ostanek sredstev 7.262.000 din za dograditev tovarne traktorjev.

O združevanju sredstev naj vodstvo TOZD livarn in SNG v sodelovanju s tovarno traktorjev v izgradnji v roku 1 meseca izdela ustrezen samoupravni sporazum.

5. SNG naj do prihodnje seje pripravi poročilo o investicijski politiki oz. o koriščenju sredstev v TOZD livarn med letom.

— V prihodnje naj bi se kvar talno spremljalo koriščenje amortizacije.

— DS zahteva, da se delo v samem sektorju za novogradnje bolj ažurira in reorganizira ter priredi tako, da bo zadovoljilo zahtevam v proizvodnji.

— Investicijski plani, ki so izdelani in s strani DS potrjeni, naj se dosledno izvajajo.

— Nadalje DS ugotavlja, da so bila v rekonstrukcijo sanitarij v livarni II vložena precejšnja sredstva, rekonstrukcija pa je malomarno izvršena. Stanje v sanitarijih je nevzdržno. Te sanitarije ne nudijo osnovnih pogojev za minimalno higieno, ki jo rabimo na delu. Če tega ni možno rešiti takoj, naj se ustanovi posebna komisija s področja vzdrževanja in livarn ter se stanje strokovno oceni.

6. Na osnovi predloga komisije za MRZD v TOZD livarn je DS potrdil napredovanje:

— Alojza Fidlerja na delovno mesto »delovodja«;

— Stanka Artička na delovno mesto »tehnolog II«.

V okviru gasilskega društva Železarne Štore že od leta 1951 uspešno delujeta pionirska in mladinska sekcija. V tem času so osvojili številna prva mesta v občinskem in republiškem merilu, leta 1964 pa so bili drugi v zveznem merilu. Tudi sedanja generacija pionirjev je zelo marljiva. Poročali smo že, da so v lanskem letu osvojili 1. mesto na občinskem, medobčinskem in republiškem prvenstvu. Letos so na republiškem izbirnem tekmovanju v Štorah bili prvi in si s tem odprli pot na zvezno tekmovanje, ki je bilo 2. in 3. oktobra v Makarski. Ekipa se je za ta nastop pod vodstvom mentorja tovariša Janeza Klakočarja teme-

pionirji tekmovali drugi, vendar zaradi neustrezne opreme, ki jo je pripravilo Gasilsko društvo Makarska, niso mogli izvesti discipline do kraja. Ta dogodek na eni strani in pa dejstvo, da so bili v ekipah iz ostalih republik neprimerno večji in močnejši tekmovalci, je negativno vplivalo na trenutno razpoloženje v ekipi. Pri tem je tudi v celoti odpovedal organizator, ki ni izvršil kontrole starosti, kakor tudi ne glede opreme, saj sta bili edino dve ekipi iz Slovenije v predpisanih usnjenih čevljih, vsi ostali pa v športni opremi. Kljub vsemu so se potrudili ter kot zadnji po vrsti vajo ponovili z dobrim uspehom. Sledila je še igra med štiri-

ljito pripravila in nestrpno pričakovala trenutka, ko se je z vlakom odpeljala proti makarski rivieri. Lepo, sončno vreme, čudovita pokrajina, dobra organizacija bivanja in prehrane, vse to je vplivalo na dobro razpoloženje celotne ekipe. Nekoliko je sicer motila oddaljenost od mesta bivanja in tekmovalnega prostora, saj je le-ta znašala 8 km. Naša ekipa je tekmovala v skupini mlajših pionirjev, to je v starosti do 10 let. V tej skupini je tekmovalo še deset ekip iz ostalih republik. Po vrstnem redu so naši

mi ognji, v kateri so se uspešno borili do drugega kola, dočim so v tretjem kolu igro izgubili z močnejšim nasprotnikom iz Gorišnice. Prvo mesto na tem tekmovanju so osvojili pionirji iz Ploč, drugo iz Gorišnice, tretje mesto in s tem bronasto medaljo pa naši pionirji.

Želja je, da bi še vnaprej pridno vadili, se učili spoznavati in preprečevati požarne in druge nevarnosti ter s tem pripomogli k zmanjšanju števila požarov in drugih nesreč.

POLITIČNA OCENA RAZVOJA

(Nadaljevanje s 6. strani)

Ob letošnjih razpravah o osnutku ZZZD in nadaljnjem razvoju DO Železarne Štore v srednjeročnem razvojnem načrtu smo analizirali tudi vlogo in naloge DPO. Naše skupne potrebe pogojujejo v prihodnosti naslednje naloge:

1. Nadaljnja organska rast TOZD in DO v smislu zaokrožene celote, ob zagotavljanju socialne varnosti zaposlenih in ob povečanju finalizacije naše proizvodnje.

2. Hitrejši kvaliteten premik naših proizvodov, ob tem ugotavljamo prepočasen razvoj v tej smeri.

3. Dosledno uveljavljanje načel začrtane kadrovske politike.

4. Zagotavljanje pogojev za pokrivanje potreb splošne in skupne porabe in družbenega standarda.

5. Ureditev sistema nagrajevanja.

6. Povečanje stanovanjske graditve.

7. Izobraževanje samoupravljalcev in članov DPO v vseh strukturah.

8. Odgovornejši pristop pri sprejemanju in izvrševanju plansko začrtanih nalog.

9. Se naprej razvijati stabilizacijska prizadevanja v okviru zastavljenih planskih zadolžitvev.

10. Zagotavljanje uspešnega dela in pogojev družbene samozadržite in splošnega ljudskega odpora.

11. Dosledno uveljavljanje in izvajanje določil Zakona o združenem delu.

Vse te naloge so podlaga za poglobljeno samoupravno delovanje in ustvarjanje večje materialne podlage, brez katere tudi ni in ne more biti resničnega samoupravnega sistema. Dosedanje naše izkušnje in želje delovnih ljudi po potrebi in možnosti odločanja, visoka zavest delovnih ljudi je poročstvo, da bomo vse te naloge tudi izvršili.

F. Gradišnik

NAŠI SODELAVCI

KOLIKO LET JE ŽE PRETEKLO, KO SMO DELAVCI PREVZELI KLJUČ TOVARNE

Ko sem tisto dopoldne pozvonil pri Franuličevih, mi je odprla sosedica, bila je na obisku pri njih. »Toneta bi rad,« sem dejal in radovedno opazoval od kod se bo prikazal. Pa je prišla njegova žena in z njo radovedna vnučka. »Sel je v trgovino« mi pravi »pa bo brž nazaj«.

Šel sem mu naproti. Že od daleč sem ga pozdravil in ga pobaral; če je hišni ekonom. Veselo se mi je nasmehnil in prikimal. Povedal sem, da bi se rad malo pogovarjal, pokramljal z njim o njegovi bogati, pa tudi težki življenjski poti. Skrbno me je poslušal in me povabil v stanovanje.

V prijetni toplini dnevne sobe sva začela pomenek. Stara, častiljiva stenska ura je enakomerno tiktakala in nama pravično odmerjala čas.

Anton Franulič je rojen v Nerežišču na otoku Braču. Je rojen, pravi Dalmatinec. Leta 1914. je zagledal luč sveta in zavekal ponosnemu očetu in dobri materi. »V Splitu sem kot mlad fant že pred vojno spoznal težave življenja, borbo za vsakdanji prepotrebni obstanek in kruh. Tudi stankali smo. Bili smo organizirani. Tako kot oče, sem tudi sam napreden vse življenje in tak želim tudi ostati.«

Anton se je poročil že pred vojno, pravimo, v stari Jugoslaviji. Žena je domačinka, Štorjanka. Takoj po vojni ga je več okoliščin prisililo, da je zapustil rojstno Dalmacijo in prišel k nam, v Štore, v Slovenijo.

»Bilo je težko, prav posebej je bilo težko za delo, za vsakdanji kruh. Pa tudi ženina mati nas je

vabila v Štore. In tako sva odšla. Tu v Štorah, v železarni sem začel delati v jeklarni, kjer sem še danes in upam, da bom ostal še nekaj časa, do zaslužene pokojnine.«

V jeklarni, kjer se je zaposlil, je opravljal razna dela, opravil izpit za topilca, praktičiral in se učil metalurških veščin. Uradni akt takratne generalne direkcije črne metalurgije mu je s 1. januarjem 1950. leta dal uradni naziv topilniški delovodja SM peči.

»Predsednik delavskega sveta sem postal prvič leta 1954. Nato sem bil še dvakrat predsednik upravnega odbora in še enkrat predsednik delavskega sveta. Opravljal sem vrsto, lahko rečem pomembnih funkcij, član Zveze komunistov pa sem od 1947. leta.«

Kratko, jedrnato povedano, je naš Anton zelo aktivno sodeloval, oral ledino izgradnje naše železarnice, bil med prvimi borci delavskega upravljanja, žrtvoval prosti čas za opravljanje različnih in odgovornih funkcij, se ideološko izpopolnjeval. Veliko časa je posvetil tudi športu. Opravljal je razne dejavnosti pri štorskem Partizanu in energično vodil mlade, nadebudne športnike.

Anton prav lepo govori slovensko. Le tu in tam nehote uide na rodno »dalmatinščino«.

»Ko sva z ženo prišla v Štore, me je po pravici povedano, bilo strah, kako me bodo sprejeli domačini. Dobro se spominjam, bil sem verjetno prvi, ki sem se moral privaditi navadam, se učiti slovenščine in z veseljem priznam, hitro sem si pridobil prijatelje.«

»Koliko let je že preteklo, ko smo delavci prevzeli ključ tovarne, prevzeli tovarno v lastno, delavsko upravljanje. Verjemi mi, da sem bil malo v dvomih, kako naj delavec upravlja, kako naj odloča? Hude, notranje osebne probleme sem imel, ko so me izvolili za predsednika delavskega sveta. Ali bom kos težavnim nalogam, ali bom uspešen? To, in še marsikaj me je pestilo, mučilo. Nešteto neprespanih noči, saj sem moral poleg triizmenskega dela sodelovati na sejah, se spoznati z akti, zakoni in predpisi. Vendar moram priznati, moč in volja sta premagala težave; bile so hude ure, ki pa so danes le spomin, in to lep spomin na uspešno opravljena pionirska dela našega delavskega upravljanja.«

Franulič je miren, ponosen človek. Radi ga imajo v obratu, postal je priljubljen in spoštovan delavec. Ne pije in ne kadi, je vzgled in vzor marsikateremu. Ne, »plavih šihov« ne pozna, tudi, da bi kdaj zamudil, ne, to ne.

»Nekoč smo delali vse leto, vse dni. Tudi prazniki so nam bili delavniki. Potreba po jeklu, po betonskem železu, zahteva po izgradnji porušene domovine je narekovala trdo, neizprosno delo. Remonti so bili krajši. Še žarečo opeko smo metali iz peči, zahteve so bile bolj po količini in ne toliko kot danes, po kakovosti.«

Anton bo, če bo še toliko zdrav kot je, delal še slabo leto, potem bo odšel v zasluženi pokoj. Trideset let triizmenskega dela v

jeklarni je pustilo vidne posledice. »Zakon ni najpravičnejši,« mi pravi »benefikacija bi morala zajeti tudi metalurške delovodje.«

O svoji preteklosti Franulič govori s ponosom. Vsakomur lahko pogleda pošteno v oči.

»Spomini povojnega dela v jeklarni so nepozabni. Imeli smo celo slepega konja, ki nam je pomagala vleči vozčke. Edina zaščitna sredstva so bila takrat žaklebinasti predpasniki in usnje za roke. Staro železo smo metali ročno v peč. Da, to je danes zgodovina, nam veteranom v spomin, mlajšim pa v pouk, kako smo nekoč delali. Delavci so morali po več ur peš od doma do tovarne in zopet nazaj. Mnogo jih je preprosto prespalo kar v tovarni. Danes pripelje avtobus skoraj do vsake hiše, laže je našim delavcem, udobneje.«

Franulič zaradi bolezni ni več toliko politično aktiven kot pred leti. Pa vendar se močno zanima za samoupravne akte, za novi zakon o združenem delu. V svoji bogati življenjski šoli ugotavlja, da še marsikateri delavec ne ve za svoje delavske pravice, da je delavska kontrola še premalo aktivna.

Televizija, aktualne oddaje, šport, časopis so dnevni spremljevalci Antona. Veselje pa mu poleg čuteče žene pomenita vnučka, navihančka, stalno sposobna nekaj narediti in pripravljena s tistim večnim zakaj, zakaj!

Tako mine dan pri Franuličevih, dan združen z delom v tovarni, doma z družino, z vsakdanjimi domačimi obveznostmi in verjetno najbolj veseli del dneva, ko se po končanem delu sprosti in posveti vnučkoma.

Z DELAVSKIM UPRAVLJANJEM MORAŠ BITI DOBRO SEZNANJEN

»Vsa leta sem bil vzdrževalec, največ v livarni in nato v mehanični delavnici. Delo je bilo pestro, zanimivo. Ob takem delu na raznih livarskih strojih smo se učili, spoznali potrebe resničnega skrbnega vzdrževanja za nemoteni proces ulivanja, za vsakodnevno normalno, a vendar z vsakim dnem naraščajočo proizvodnjo.«

Tako mi pravi Franc Starlekar, naš drugi sogovornik, sedaj delovodja na šamotni.

Franc Starlekar je prišel v našo železarno leta petinštiridesetega. Je domačin, doma iz Kompol nad Štorami. Pred nekaj leti se je srečal z Abrahamom. Tako kot naš prejšnji sogovornik Franulič, je tudi Starlekar eden naših starejših članov kolektiva, zvest delovni organizaciji, dober in pošten sodelavec.

»Izučil sem se v »Žični« v Celju za strojnega ključavničarja že pred vojno. Vojna leta so bila težka, nevšečna, ne spominjam se jih rad. Kot sem že omenil, sem najprej začel delati kot vzdrževalec v livarni. Ko smo združili, centralizirali vzdrževalno službo, pa sem pristal v mehanični delavnici.«

Tu je opravljal največ remontna dela po vsej železarni, spoznal je vrsto različnih strojev in na-

prav od jeklarne, livarne, plavža do aglomeracije, jih obnavljal in popravljaval. Pred osmimi leti je odšel na šamotno. Tu je še danes.

»Meljemo šamotno moko, pripravljamo šamotno malto za potrebe naših metalurških obratov. Opeke, naše priznane šamotne opeke zaradi nemogočih tehničnih, zdravstvenih pogojev in razmer, obolenosti delavcev in ne navsezadnje hude konkurence ne delamo več.«

Franc Starlekar je takoj, že leta petinštiridesetega, aktivno začel sodelovati v političnih organizacijah, prav posebej pa v sindikatu. Dolga leta je bil predsednik sindikalnega odbora v livarni. Ob ustanavljanju delavskega upravljanja je postal član delavskega sveta, nekaj let pozneje pa predsednik in to kar dve mandatni dobi zapored.

Tako kot v delovnem kolektivu je naš Franc bil in je še zelo aktiven na terenu, v naši krajevni skupnosti.

»Zelo veliko smo naredili in lahko trdim, da smo bili uspešni krajin naše Krajevne skupnosti Štore. Bil sem predsednik režijskega odbora in tudi občinski odbornik. V naših Kompolah smo zgradili cesto, vodovod in pred leti napeljali telefon. Skušamo si pridobiti še asfaltno prevleko za našo preobremenjeno in prašno cesto. To so dela, ki so vidna, mnogo smo zato žrtvovali prostega časa, samoodrekanja. Danes smo ponosni nad delom, ki smo ga naredili in lahko trdim, da smo prekašali v takih »udarniških« akcijah marsikatero krajevno skupnost.«

Franci ima vrsto priznanj in odličje RED DELA S SREBRNIM VENCEM. Vsekakor si je ta priznanja in odličja s svojim aktivnim in požrtvovalnim delom krepko zaslužil. Kot predsednik delavskega sveta je moral tudi potovati. Rad se spominja težkih, odgovornih nalog, ki so jih uspeli razvozlati in ugodno rešiti. Pa tudi lepih, smešnih trenutkov ni pozabil.

(Nadaljevanje na 14. strani)

VSI MORAMO SODELOVATI

NEKATERA AKTUALNA VPRAŠANJA IN NALOGE PRI NADALJNJEM URESNIČEVANJU DRUŽBENE SAMOZAŠČITE V ŽELEZARNI

Družbena samozaščita ni namenjena samo proti sovražnim elementom, ampak proti vsem negativnim pojavom, ki se pojavljajo v družbeni ali privatni lastnini. Nekateri še smatrajo, da se lahko z družbeno lastnino neusmiljeno okorišča, četudi se na račun delovne organizacije izkorišča celotna družba.

Ko se bomo v nadaljevanju gradiva seznanili s sedanjimi rezultati organiziranja pristopne uveljavitve družbene samozaščite, bomo tudi ugotovili, da nas čakajo še zahtevne naloge. Zato je prav, da se soočimo s tistimi negativnimi pojavi, ki so prisotni pri nas in terjajo takojšnje ukrepanje za odpravo le-teh.

Dosedanji rezultati pri uveljavljanju družbene samozaščite v železarni.

Ugotovitve kažejo, da imamo posamezne določbe, ki urejujejo področje varnosti za TOZD in DO, vsebovane v samoupravnih aktih na različnih mestih. Nekaj jih je v statutu, druge pa so navedene v različnih drugih internih aktih. Potrebno je vse določbe kodificirati v enem aktu, zato smo pripravili nov samoupravni sporazum o organiziranju in izvajanju družbene samozaščite. Na ta način bo tudi to področje samoupravno in normativno ustrezno urejeno.

Osnovni problem, ki smo ga v zadnjem letu pričeli načrtno urejevati, je odprtost železarne. Dostop in vstop v objekte ni povsod primerno zavarovan, zaradi tega je gibanje nepoklicanih oseb težko kontrolirati. S poostrenimi ukrepi, ki se izvajajo od 1. 2. 1976 smo dosegli delno izboljšanje reda v železarni.

Imamo sicer ustrezno organizirano službo zavarovanja, vendar pa tako številčno kot strokovno ne zadovoljuje dejanske potrebe. Številčno je služba sicer dovolj zasledena in bi se morala v perspektivi zmanjševati s postopnim ograjevanjem objektov, ko bi se interna vratarška služba uknila razen v tovarni traktorjev.

V zadnjih letih smo zaposlovali na delovna mesta čuvajev in vratarjev delovne invalide, ne glede na strokovnost teh ljudi. Zaradi takšne strukture zaposlenih v tej službi stanje ni zadovoljivo, kajti posamezniki niso dovolj strokovno sposobni za opravljanje odgovorne naloge, ki jih nalaga načrt zavarovanja, sporazum o družbeni samozaščiti oz. interesi DO.

Med ukrepi, ki smo jih sprejeli za stabilizacijo gospodarstva pa tudi stabilizacijo naših notranjih razmer v železarni, so poudarjena tudi prizadevanja za večjo delovno disciplino in odgovornost. Kljub temu, da smo doslej tekoče informirani o težki gospodarski situaciji, ki še posebno postavlja v ospredje vprašanje naših prizadevanj za večjo delovno disciplino in odgovornost, se v nekaterih sredinah obnašamo še dosti nedisciplinirano in neodgovorno, tako do svojega dela, kakor do svojega kolektiva. Taki pojavi so prisotni, tako med delavci materialne proizvodnje, kot delavci v skupnih službah. Čeprav morda zveni nekoliko nerazumljivo, pa vendarle ima člo-

vek včasih občutek, da smo v železarni kar legalizirali razne privatne opravke med delovnim časom, nekateri kar legalno zapuščajo delovno mesto s predpisano dovolilnico.

Še vedno beležimo precejšnje število delavcev, ki zamujajo na delo ali predčasno odhajajo, četudi vedo, da je to kršitev delovne obveznosti. Kajti na delovnem mestu moramo biti 5 minut pred pričetkom dela, zapustimo ga lahko šele po uri, določeni za konec delovnega časa. Še bi lahko naštevali razne nepravilnosti, kot je proslavljanje raznih jubilejev sodelavcev med delovnim časom.

Pri vseh teh negativnih pojavih, ki rušijo delovno disciplino, se izražajo tudi v neodgovornosti do dela, gre v bistvu za globlje vprašanje, ki bi mu lahko rekli humanizacija in disciplina dela. Gre tudi za negativne posledice v tem, da se taki »zgleđi« neverjetno hitro širijo in lahko zavzamejo obseg, ki bo imel daljše negativne posledice. In končno se ob tem lahko marsikdo vpraša, ali ni morda to vprašanje preštevilčnega kadra, če se lahko tako neodgovorno razpolaga z delovnim časom. Seveda pa je tu še temeljno vprašanje, kaj delajo in kako vodijo račun o svojem kadru neposredni vodje dela, ki so prvi odgovorni za takšno stanje.

Končno bi morali začeti vprašanje delovne discipline in delovne odgovornosti obravnavati tudi z vidika ustavne kategorije, ki je v osnutku zakona o združenem delu dobila zelo konkretno opredelitve v pogledu odgovornosti delavcev v združenem delu. Torej odgovornosti, ki pomeni kršitev ustavnih določil, oz. s sprejemom zakona o združenem delu tega zakona, kar pa ima seveda za posledice sankcije. Tako lahko v omenjenem zakonu v poglavju odgovornosti za izpolnjevanje delovnih obveznosti preberemo:

»Delavci so medsebojno in osebno odgovorni za vestno izpolnjevanje delovnih in drugih obveznosti v združenem delu.

Delavec odgovarja za nespoštovanje sklepov organizacije, v kateri dela, za kršitev delovnih obveznosti in za druge kršitve delovne discipline, če delovne obveznosti in delovno disciplino krši po svoji krivdi.

Delavec odgovarja v temeljni organizaciji disciplinsko in materialno.

In dalje:

»Za kršitev delovnih obveznosti in druge kršitve delovne discipline je mogoče delavcu izreči enega izmed naslednjih disciplinskih ukrepov: opomin, javni opomin, razporeditev na drugo delovno mesto v skladu s tem zakonom, denarno kazen in prenehanje delovnega razmerja.«

Marsikdo bo lahko ugotovil, da smo mnogo tega imeli v železarni že v sedanjih samoupravnih aktih, pa se vendarle kljub temu srečujemo s številnimi pojavi nediscipline in neodgovornosti. To pa zategadelj, ker nismo bili dosledni pri uresničevanju samoupravnih sprejetih norm in obveznosti in zato, ker smo pogosto poudarjali le pravice,

mного premalo pa odgovornosti, ker prav iz tega izhajajo samoupravne pravice. Mnogo bolj pogosti so bili disciplinski ukrepi zaradi nediscipline in neodgovornosti pri delavcih v materialni proizvodnji, ker se je to pač neposredno odražalo na rezultatih materialne proizvodnje, medtem ko smo bili mnogo bolj tolerantni pri neodgovornosti in nedisciplini pri ostalih delavcih, čeprav je tudi to povzročilo negativne posledice, ki pa so se pač bolj »posredno« odražale v materialni proizvodnji.

Seveda bi bilo po vsem tem idealno, da bi že danes imeli delavce z visoko družbeno zavestjo in delovno kulturo, ki bi vse te odgovornosti nosili v sebi, ki bi pred seboj polagali obračun o svojem prispevku v združenem delu, kar je seveda vizija prihodnosti, zato pa imamo danes še delovodje, obratovodje, šefe in direktorje služb, ki morajo voditi račun tako o organizaciji dela, kakor o delovni disciplini in odgovornosti delavcev, ki z njim skupaj uresničujemo zaupane naloge. Brez očitka bi lahko v uvodu navedene pa tudi navedene negativne primere naprtili prav njim, ker v svojem delovnem okolju to dovoljujejo. Žal pa se tudi med njimi najdejo taki, ki delajo iste napake.

V prizadevanjih za večjo delovno disciplino in odgovornost nas torej čaka odločen in odgovoren prehod od besed k dejanjem. Pri tem nimamo kaj na novo sklepati, kajti sklepov o večji delovni in tehnološki disciplini ter odgovornosti je že dovolj, potrebno jih bo le dosledno uresničevati tako na podlagi obstoječih samoupravnih dokumentov, kot v duhu zakona o združenem delu. Uresničevati ne samo horizontalno, temveč tudi vertikalno, kajti do danes še ni bil nobenemu vodilnemu delavcu izrečen disciplinski ukrep, če so se v njegovem obratu ali oddelku oz. službi pojavljali taki negativni pojavi.

Zunanje osebe se večkrat gibljejo znotraj varovanega območ-

ja same brez spremstva, ne da bi jih kdo vprašal, kaj želijo in podobno.

Pojavi kriminalitete so v upadanju. S povečano kontrolo smo sicer omejili odnašanje materiala in drugih predmetov brez ustreznega dovoljenja. Vendar so še pojavi, da posamezniki skušajo pri stranskih vhodih ali kako drugače izkoristiti možnosti za odtujevanje družbene lastnine.

Ostali pogosti pojavi kršitve delovnih obveznosti so še prihod na delo v vinjenem stanju, prinašanje alkohola ali celo prodaja, povzročanje nereda s fizičnim izpadom, neopravičeni izostanki, malomarnost pri delu in drugo.

Analiza kaže, da prekrški naraščajo v primerjavi z letom 1974 in po značaju zavzemajo naslednji vrsti red:

1. neopravičeni izostanki
2. vinjenost
3. fizični izpad
4. malomarnost pri delu.

Značilno je, da so kršitelji v glavnem mlajši delavci do 30 let starosti.

Prisotna je problematika varnosti cestnega prometa v Štorah in se vprašanje neurejenih cestnih razmer in varnosti občanov rešuje skupno med železarno in KS Štore ter Skupščino občine Celje.

Z ureditvijo parkirnih prostorov, postavitvijo kolesarnic, smo na tem področju izboljšali stanje, četudi imamo kršitelje tega reda. Urejujejo parkirišče za avtobuse pri Godcu, v programu je predstavitev parkirnega prostora pri Podcajtu v bližini traktorške tovarne in predstavitev obstoječega parkirnega prostora Štore I na novo lokacijo med železnico in cesto drugega reda. Tudi na tem področju je treba držati prometni red.

Pri uvajanju samoupravnega reda v železarni v smislu samoupravnega sporazuma o družbeni samozaščiti in pravilnika o delovnem redu, pričakujemo od samoupravne delavske kontrole polno angažiranost pri doslednem izvajanju zastavljenih ciljev. Z. J.

PEŠEC V PROMETU

Pešec ne sme prečkati vozišča na krajih, kjer je na vozišču neprekinjena črta, ali so vozni pasovi kako drugače med seboj ločeni.

Pešec mora na znamenovanih prehodih za pešce iti čez vozišče po desni strani prehoda.

Praden stopi na vozišče, da bi se izognil oviri na pločniku, se mora pešec prepričati, če lahko to stori varno glede na ostale udeležence v prometu.

Voznik ne sme ogrožati ali ovirati pešcev, ki so na pločniku, na otoku za pešce, ali ki na predpisan način hodijo po vozišču.

Voznik, ki vozi čez pločnik, ko vozi v oziroma iz garaže, dvorišča ali kakšne druge površine, ki ni namenjena za javni promet, mora pustiti mimo pešce, ki hodijo po njem.

Voznik, ki vozi po vozišču, na katerem so luže, mora vožnjo tako prilagoditi, da ne škropi pešcev, voznikov koles z motorjem in kolesarjev.

Učinki jedrske eksplozije

Energija, ki se sprosti ob jedrski eksploziji, se pojavlja kot zračni udarni val, toplotno sevanje, začetno radioaktivno sevanje in radioaktivna kontaminacija.

Od skupne sproščene energije odpade 85 odstotkov na toplotno (kinetično) energijo, ki deluje delno kot udarni val, delno pa kot toplotno sevanje. In sicer odpade na udarni val približno 50% skupno sproščene energije, na toplotno sevanje pa 35%. Preostalih 15% energije jedrske eksplozije se javlja v obliki radioaktivnega sevanja, od tega 5% kot začetno radioaktivno sevanje, drugih 10% pa kot kasnejše radioaktivno sevanje, ki povzroča radioaktivno kontaminacijo — zadrževanje. O tem smo napisali že v eni prejšnjih številčk Železjarja. Ker danes nadaljujemo s tem gradivom je potrebno na kratko te učinke še enkrat opisati, s čemer bo bralcu gradivo v nadaljevanju bolj jasno.

a) UDARNI VAL

Udarni val se naglo širi od središča eksplozije na vse strani, zaradi nastalih razžarjenih plinov iz ognjene oble, odziva in stiska zrak okrog sebe in tako nastane na njegovem čelu plast zbitega zraka, ki s svojim pritiskom deluje rušilno in uničujoče na vse predmete. Hitrost, s katero se širi udarni val, je v začetku večja od hitrosti zvoka, vendar se z oddaljevanjem od centra eksplozije hitro zmanjšuje. Zanimivo je povedati, da razlikujemo pri učinkovanju udarnega vala dve obdobji, ki se razlikujeta ne le po moči in dolžini trajanja, ampak tudi po tem, v kateri smeri se

širita. To sta pozitivna in negativna faza udarnega vala. Skica nam ti dve fazi dokaj prepričljivo ponazoruje.

Positivna faza udarnega vala se giblje stran od centra eksplozije. Ko se nadpritisk na čelu udarnega vala izenači z atmosferskim pritiskom, se začne negativna faza, ko zrak valovi od periferije k centru eksplozije. To drugo obdobje je časovno dvakrat daljše od prvega, po učinku pa znatno slabše.

Rušilno moč udarnega vala merimo z velikostjo nadpritiska, izraženega v kp/cm^2 . V centru eksplozije računajo strokovnjaki, da se oblikuje oziroma sprosti moč 1.000.000 kp/cm^2 . Obe fazi — obdobji udarnega vala trajata pri zračni eksploziji (to bodo vojni strategiji tudi največkrat uporabili) 20 KT bombe kakih 10 sekund.

Učinek udarnega vala se kaže v rušenju objektov. Moč tega rušenja je odvisna od moči bombe, vrste objekta, oddaljenosti od ničelne točke in zemljišča. Zgradbe s kovinsko konstrukcijo ali iz armiranega betona so veliko bolj odporne kot zgradbe iz opeke. Hiše z manj nadstropji so vzdržljivejše kakor večnadstropne (stolpnice).

Na ljudi učinkuje udarni val posredno in neposredno. Posredno učinkuje na ljudi s tem, da jih zasuje z ruševinami ali poškoduje z raznimi predmeti, ki padajo z zgradb ali pa jih nosi zračni val. Neposredno učinkuje tako, da jih podre in pri tem poškoduje, ter z zračnim pritiskom, pri čemer nastanejo poškodbe

ušesnega bobniča, poškodbe pljuč, želodca in črevesja ter notranje krvavitve.

Iz naslednje tabele so razvidni podatki, ki nam ponazorujejo posledice z ozirom na uporabljeno moč bombe.

Posledice	Moč bombe			
	20 KT		20 MT	
polmer učinka v m	800	2	8.000	200
zajeta površina v km^2	1.800	8	16.000	600
polmer učinka v m	2.500	10	24.000	1.000

ZASČITA

Pred udarnim valom nas najbolj varujejo zaklonišča, pri čemer dajejo dokaj dobro zavetje tudi pokrita ravna zaklonišča — zaklonilniki. Če nismo v zaklonišču, moramo zavetje čim hitreje poiskati v neposredni bližini, kot so to parki, za zidovi, nasipi, za drevjem ipd., kot smo to že opisali ali pa se moramo vreči na tla.

O tem, da nas zaklonišča varujejo pred učinki jedrske eksplozije je dokaz iz Nagasakija, kjer so ljudje v zaklonišču ostali nepoškodovani, pa čeprav je bomba eksplodirala nad zakloniščem (600 m).

TOPLOTNI UČINEK

Toplotni učinek se kaže kot svetlobni blisk, kot začetno toplotno sevanje (primarni učinek), in v obliki požarov (sekundarni učinek). Vir začetnega toplotnega sevanja je ognjena obla, razgreta na več 10 milijonov stopinj Celzija. Iz ognjene oble izžarevajo vidni, ultra vijolični in infra rdeči žarki. Sevanje traja od dveh do dvajset sekund, kar je odvisno od moči bombe. Sevanje preneha tisti trenutek, ko ognjeno oblo obda oblak vodne pare. Toplotno sevanje se širi premočrtno od centra eksplozije na vse strani s hitrostjo svetlobe, njegova moč pa se zmanjšuje sorazmerno s kvadratom razdalje. Prav tako pa na moč toplotnega sevanja vplivajo — ga zmanjšujejo tudi megla, dim, prah, dež in sneženje.

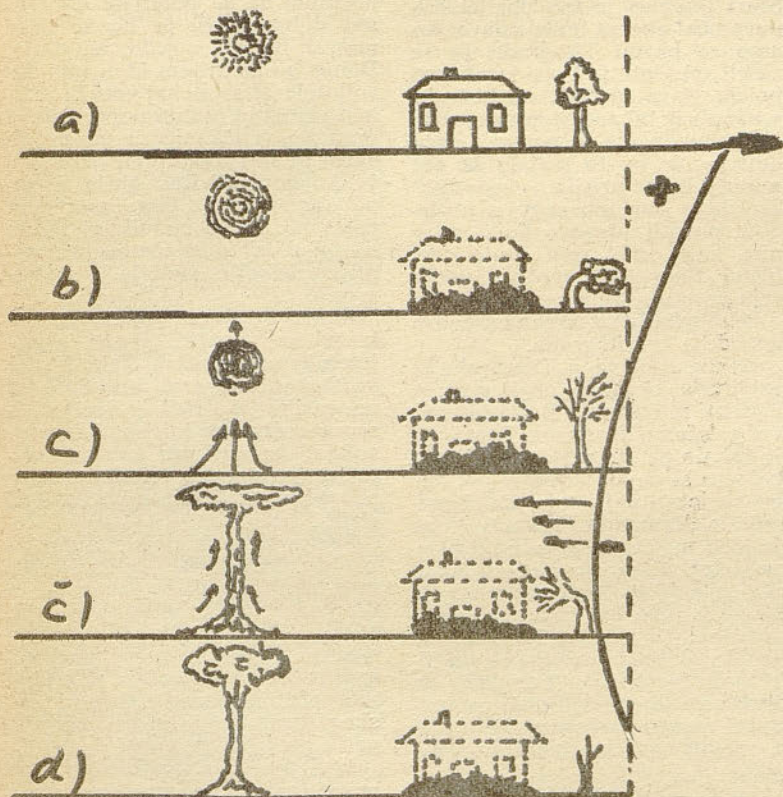
Ko se toplotni žarki širijo, se delno odbijejo in delno vpijejo, kar je odvisno od snovi, na katere naletijo. Predmeti, ki ne prepuščajo toplotnih žarkov, naredijo na nasprotni strani predmetov senco (tako kot sončni žarki), kar je zelo pomembno za zaščito pred toplotnim učinkom.

Vidni del sevanja — svetlobni blisk, povzroči pri ljudeh začasno slepoto in poškoduje mrežnico, če nimamo zavarovanih oči. Zato ne glejmo v center eksplozije, temveč zaščitimo oči, oziroma poiščimo zaščito za predmeti ali pa v senci predmetov. Infra rdeči in ultra vijolični žarki pa povzročijo na nezavarovanih delih telesa opekline, vnetljive snovi pa se vžgejo. Pri opeklinah prve stopnje se koža površinsko poškoduje in pordeči, podobno kot pri sončenju. Pri opeklinah druge stopnje se pojavijo na koži mehurji. Pri opeklinah tretje stopnje nastanejo na opečenem delu telesa rane in pri četrti stopnji opekline, koža in podkožno tkivo zogletina.

Spodnja tabela nam prikazuje, na katerih razdaljah od ničelne točke eksplozije in moči bombe nastanejo posamezne stopnje opeklin.

Stopnja opeklin	Moč bombe		
	Toplotni impulz cal/cm ²	20 KT razdalja v metrih	20 MT razdalja v metrih
I. stopnja	2—4	2.800	12.500
II. stopnja	4—7	2.600	12.000
III. stopnja	7—11	1.900	10.500

Sekundarni učinek toplotnega sevanja se kaže v nastalih požarih zaradi vnetja gorljivih snovi in delno zaradi porušenih objektov — stavb, v katerih so nastale poškodbe naloženih peči na trdo gorivo, vključenih elektro ali plinskih peči, poškodb električnih in plinskih napeljav, razlitega kurilnega olja ipd. Nastali požari se včasih združijo v požar velikega dosega — ognjeni vihar. Tak požarni vihar je zajel tudi Hirošimo na površini 12,5 km^2 in je divjal približno 4 ure. Računajo, da je polovico vseh prizadetih v Hirošimi in Nagasakiju usmrtil in poškodoval toplotni učinek.

Positivni in negativni učinek udarnega vala:

- ob jedrski eksploziji
- obdobje pozitivnega pritiska (nadpritisk)
- trenutek, ko se izenači čelni pritisk udarnega vala in atmosferski pritisk
- obdobje negativnega pritiska (podpritisk)
- konec udarnega učinka

VOZNAJA Z VOZILI PO CESTI

Na cesti, na kateri sta dva ali več prometnih pasov za promet vozil v isti smeri, zaznamovanih z označbami na vozišču, morajo vozila voziti po sredini zaznamovanega prometnega pasu.

Voznik sme zapeljati z vozilom z enega zaznamovanega prometnega pasu na drugega oziroma iz ene kolone vozil v drugo le, če s tem ne ogroža ali ne ovira drugih udeležencev v prometu.

Voznik ne sme zapeljati vozila nazaj na nepregledno križišče, na prehod za pešce, čez železniško progo iz neprednostne ceste na prednostno cesto, na vrhu klanca ali na ovinku z nezadostno vidljivostjo.

Vozniki koles z motorjem, kolesarji, jezdeci in pešci smejo, če ni zanje posebne steze, uporabljati največ 1 m širok del vozišča, računano od roba vozišča.

Voznik, ki se z vozilom približuje križišču, na katerem promet ni posebej urejen s svetlobnimi prometnimi znaki, ki jih daje pooblaščen uradna oseba, se mora prepričati, če je cesta, na katero zavija prosta, in po potrebi zmanjšati hitrost ali vozilo ustaviti.

BESEDA MLADIH

Volilna konferenca ZSM

V skladu s sklepom 13. redne seje koordinacijske konference ZSM Železarn Store je bila v petek, dne 8. 10. 1976 ob 16. uri na Teharjah volilna programska konferenca ZSM DO ŽS. Vsem nam mladim je več ali manj znano, kakšen namen ima ta konferenca. Ob pregledu dosedanjega dela, ob problemih in uspehih, ki so nas mlade srečevali, smo si začrtali nove cilje, izvolili smo novo predsedstvo, dopolnili — popravili poslovnik o organiziranju in delovanju ZSM DO ŽS. Konferenci sta prisostvovala tudi direktor tov. dipl. ing. Dušan Burnik in Frido Gradišnik — predsednik konference OOS.

Direktor tov. Dušan Burnik je vsem nam mladim svetoval:

Kolektiv naše delovne organizacije se stalno številčno veča, seveda s tem se hkrati tudi pomlajuje. Strinja se s tem, kar je omenil v svojem referatu tov. Božiček in sicer, da se mladina izobražuje; seveda je zato nujno potrebno izdelati program, kakšnega delavca — strokovnjaka sploh potrebujemo. Po kadrovskem sektorju je ugotovljeno, da smo že presegle določeno denarno višino, ki je dodeljena v ta namen. Potrebno je torej, da se skupno dogovarjamo o kadrovski politiki.

Poudaril je, da je stalno aktualna naloga slehernega člana naše delovne organizacije, še posebej pa mladega delavca, da skrbi za pravilen potek dela, za izvajanje dosledne tehnološke discipline in seveda tudi za izvajanje vse-spološne discipline na delovnem mestu.

Tovariš Frido Gradišnik je omenil, da je dosedanje vodstvo mladine v naši delovni organizaciji pokazalo, da se da z združenimi močmi marsikaj narediti. Vendar so to bile le posamezne akcije, ki niso pripeljale do večje interesne dejavnosti širšega kroga mladih ljudi v naši delovni organizaciji. Žal še ni ničesar narajenega, da bi se aktivirali mladi iz bratskih republik. Potrebno je, da čimveč teh ljudi vključimo v mladinske vrste. Svetel primer delovne zagnanosti in smisla za skupinsko delo je pokazala skupina 17 mladincev pri čiščenju našega počitniškega doma na Rabu. Želimo si, da bi bilo takih in podobnih akcij čimveč ter da se podobne akcije izvajajo tudi na področju našega delovnega okolja, saj bi s tem pritegnili tudi starejše, ki bi zanesljivo pri takih akcijah tudi sodelovali...

Dosedanji predsednik ZSM DO ŽS tov. Edo Lorger je v poročilu zajel delo ZSM DO ŽS v letih 1974/76.

Odločili so se, da prenehajo z disko plesi in občasno organizirajo prireditve kot so: kvizi, gledališke predstave, gostovanja ansamblov. Ob prehodu na te oblike so ugotovili, da je zanimanje za tovrstne prireditve mnogo večje.

Na seminarju, ki so ga pripravili v okviru združenega podjetja Slovenskih železarn, so razpravljali o materialih za 9. kongres ZSMS in za 8. kongres ZSS, razen tega pa so obravnavali tudi razvoj slovenskih železarn. Po

kongresnem obdobju so obnovili svoje vrste in prešli na delovanje osnovnih organizacij, kar pa pri nas ni bilo novo. Po osnovnih organizacijah so obravnavali kongresni material, ki nam je bil vodilo za nadaljnje delo. Na podlagi širšega delovanja z drugimi delovnimi organizacijami izven ZP Slovenskih železarn so se odločili za povezavo z mladinskim aktivom konfekcije Lisca. Z njimi so organizirali skupne razgovore, družabna srečanja; pripravljen skupni izlet pa zaradi tehničnih ovir ni bil izveden.

V letu 1975 so bili organizatorji že tradicionalnega majskega srečanja mladih železarjev, ki pa je po ugotovitvah udeležencev popolnoma uspelo. V obdobju priprav na volitve koordinacijske konference so pripravili predlog poslovnika ZSM DO ŽS, akcijski program in dosledno izvajanje le-tega. V mesecu novembru so se predstavniki in sekretarji OO udeležili izobraževalnega seminarja na Bledu. V počastitev 29. novembra so organizirali pohod po poteh prve Celjske čete. Dobro so sodelovali z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami pri nas in navzven. Aktivnost naše organizacije se je v preteklem obdobju usmerjala predvsem na uresničevanje resolucije in sklepov 9. kongresa ZSMS v Moravcih. V cilju uresničevanja stabilizacijske politike v DO se je mladina aktivno vključevala v akcije drugih organizacij na tem področju. Vedno bolj se čuti vpliv mladih pri odločanju o rezultatih in pogojih dela v vseh smereh. Zastopnost mladih v samoupravnih organih je po pregledu seznamov še kar zadovoljiva. V prihodnje bo potrebno v tej smeri polagati še večjo pozornost.

Naša stalna naloga je bila in bo uvajanje mladih za sprejem v ZK, kar se že več ali manj pozna v njihovih vrstah. Pripomnili bi, da je program uvajanja mladih v ZK še vedno pomanjkljiv, za kar pa nismo odgovorni samo mi, temveč tudi ZK sama.

Naša organizacija se je zelo močno povezovala in se še vedno povezuje s krajevno skupnostjo, prav tako tudi z mladinsko organizacijo KS, s katero smo ustanovili koordinacijski svet, ki povezuje osnovne organizacije na terenu, vključujoč tudi Železarno Store. Ta organ naj bi imel nalogo koordinirati delo in akcije na tem področju. V izvršilnih organih občinske konference ZSM smo zelo dobro zastopani, kar nam daje možnosti za uspešno obojestransko sodelovanje in reševanje začrtanih nalog. V okviru slovenskih železarn se aktivno vključujemo v njihov program, za katerega je zadolžen svet ZSMS Slovenskih železarn.

V obdobju leta 1976 je bila izvedena anketa, katere vsebina se je nanašala na delo in miselnost mladih v naši DO. Rezultati ankete so pokazali, da večji del mladih nima več toliko elana za delo v mladinski organizaciji; vzrok pa je treba verjetno iskati v različnih osebnih interesih, kot so šolanje, družina in drugo. V zadnjem obdobju delovanja pri-

tegujemo večje število mladih za delo v mladinski organizaciji, kar pa je na 1.100 mladih v naši DO še vedno premalo. Iz ankete je bilo razvidno precejšnje zanimanje za sprejem v vrste ZK. Nikakor ni naša želja sprejemati mlade v vrste ZK kampanjsko, zato smo se dogovorili, da mora imeti vsak mladinec, ki želi vstopiti v ZK, potrditve mladinske organizacije. V preteklosti ni bila mladina dovolj seznanjena z marksistično literaturo, zato bo odslej potrebno pospešiti oblike izobraževanja tudi na tem področju. Želja nas mladih je, da se pri izbiri kadrov za šolanje (seminarji, študij) polaga večja pozornost na družbenopolitično aktivne mladince in da se v prvih vrstah omogoči šolanje — izobraževanje v tem.

Ob pregledu rezultatov volitev v samoupravne organe je prisotnost mladih v samoupravnih organih zadovoljiva, mladi imajo v teh organih podporo vseh zaposlenih v DO. Kot vsako leto, so tudi letos prisostvovali na številnih delovnih akcijah kot so: Kozjansko, Posočje, delovne akcije na nivoju združenja jugoslovanskih železarn ter interne akcije.

Letos so prešli na ustanovitev novih osnovnih organizacij, ki so potrebne, če hočemo delovanje mladinske organizacije prenesti neposredno na vse mladince, ki se nahajajo v DO. Njihov ugodni

izid potrjuje dobro delovanje in aktivnost le-teh v nadaljnjem obdobju.

ZSM se mora popolno angažirati na vseh področjih družbenega življenja in v vseh sredinah. Dajati mora ustvarjalni prispevek po svojih delegatih, na podlagi stališč koordinacijskih komisij za uresničitev nove ustave in akcije za zmanjšanje stroškov poslovanja.

Na področju stanovanjske politike se mora popolno angažirati. Prizadevati si moramo pri zagotovitvah enakih možnosti za šolanje vseh mladih. Storitvi moramo vse, da bo mladina seznanjena z možnostmi štipendiranja.

Članstvo ZSM v OO je kadrovska baza za obnavljanje članstva ZK. Mladinska organizacija naj se programsko in akcijsko vtke v OOS. To mora omogočiti, da se interesi mladih oblikujejo in izražajo v osnovnih organizacijah, hkrati pa tudi znotraj sindikalne organizacije.

Vsa akcijska jedra morajo imeti največjo akcijsko — politično vlogo, zato jih morajo v vseh oblikah organiziranosti ZSM predstavljanje komunisti, ki svojo revolucionarnost potrjujejo s tem, da so v akcijah na čelu mladinskih množic. Zato mora tudi ZSM skupaj z ZK resnično zagotoviti uspešnost aktivov ZK, ki morajo delovati kot oblika dela ZK.

— J. Z. —

NAŠI SODELAVCI

(Nadaljevanje z 11. strani)

»S tovarišem Vogo sva potovala, bolje rečeno letela z avionom v Železarno Nikšić. Seveda, pristati je bilo treba v Titogradu. Stari Douglas je vsot pot letenja povzročal obema hude težave. Ko smo se bližali Titogradu in se začeli spuščati, je Vogo strahotno bolela glava, pritisk na bobniče v ušesih je bil za njega neznošen. Ves obupan me je postavil pred dejstvo, če bo to trajalo še pet minut, bom prisiljen izstopiti! Zmeden sem mu samo s pogledom potrdil njegovo hudo grožnjo, kajti imel sem svoje probleme. Skoraj vse vrečke v letalu sem porabil, saj se ve zakaj!«

In morda še ta, krepka a dobra anekdota iz Titograda.

»Huda vročina v Titogradu je zahtevala obvezno gasitev žeje. Priznati moram, da nisem bil preveč založen z denarjem, doma me je čakalo pet neprehranjenih ust, pa sem si dejal, najbolje bo, ker bo verjetno najceneje, da si privoščim limonado. Tovariš Voga je lep molčal in se odžejal z zapeljivim, zlatorumenim in hladnim pivom. In, ko sva plačala, je Voga za pivo dal trideset takratnih dinarjev, jaz pa, še vedno žejen in globoko razočaran, za tisto, revno, mlačno limonado pa šestdeset dinarjev. Smeh na moj dobri namen varčevanja sem vzel z razumevanjem prisotnih kolegcev.«

Leta devetinšestdesetega je Starlekar ponovno postal predsednik delavskega sveta. Takratni predsednik Jože Lončarič je odšel na novo področje, politično zvezno dejavnost v Beogradu. Čeravno je bilo takrat močno razgibano delavsko upravljanje, Franci ni imel težav. Vsa leta politično aktiven, dobro sezna-

njen z nalogami in ciljem delavskega upravljanja je svojo nalogo uspešno in dobro opravil.

Starlekar mnogo kadi, cigareta v roki mu veliko pomeni, imam občutek, da ga pomirja. Zdravje mu dobro služi, če bo še tako naprej, bo kar v redu, mi pravi. Doma, po delovnem času ima dovolj dela. Hiša, nekaj vrta in majhen vinograd mu da popolnansko opravilo, vrtičkanje, da pozabi na skrbi in se sprosti. Televizija mu veliko pomeni. Rad gleda filme, oddaje »v živo«, čita časopis in podobno. Pa se marsikdaj zgodi, da ga prav to »napeto« in zanimivo gledanje zaziblje v sladko spanje.

Franci Starlekar je sicer miren, ko pa se v družbi sprosti je prijeten in vesel možak. Tako kot je spoštovan v tovarni je tudi doma na vasi in v družini. Svetle oči sogovornika me hudomušno opazujejo, resnost mu poudarja izrazita vendar spoštovana pleša, obrobljena z dolgimi, kodrastimi sivimi lasmi.

Še sva gorovila o ustanavljanju bodoče invalidske delavnice, o problemih družbene kontrole, o disciplini in čistoči v podjetju. Marsikaj sva razvozlala. »Veliko smo naredili! mi pravi moj sogovornik »pa še vedno se moramo učiti, izvrševati naloge delavskega upravljanja in se izobraževati.«

Starlekar je v svojih odgovorih preudaren. Niso mu kar tako planili z jezika, tja v en dan. Krepko premisli, potegne dim iz obvezne cigarete in te celo pusti čakati preden pove, kar se mu porodi.

Saj pravi tisti ljudski izrek, trikrat premisli, enkrat povej. In tak je naš Starlekar in še kako prav ima. VR

STRELJANJE

Tekmovanje v streljanju z zračno puško v okviru medsebojnih srečanj med slovenskimi železarnami je bilo letos v organizaciji naše železarne. V soboto, dne 16. oktobra, se je zbralo 6 moških in 3 ženske ekipe, ki so dosegle naslednje rezultate:

V obeh konkurencah tako pri moških kot pri ženskah sta zmagali naši ekipi. Pri članih so naši strelci ekipno dosegli 1.040 točk, druga je bila ekipa Železarne Ravne s 1.001 točko, tretja Železarna Jesenice 998, četrta Veriga Lesce 978, peti Tovil Ljubljana 869, šesta Žična Celje 823 točk.

MALOKALIBRSKA PUSKA

V medobratnem tekmovalju v streljanju z malokalibrsko puško, ki je bilo 20. in 21. septembra, je nastopilo 82 posameznikov v 10 ekipah. Ekipna razvrstitev je naslednja: 1. livarna 484 krogov, 2. elektrodelaonica 456 krogov, 3. valjarna I 450 krogov, 4. mehanična 448 krogov, 5. valjarna II 443 krogov, 6. uslužbenci 437 krogov, 7. OTK 417 krogov, 8. jeklarna 395 krogov, 9. mehanska obdelava 391 krogov in 10. sektor za novogradnje 370 krogov.

RIBOLOV

Medobratno tekmovalje v ribolovu, katerega se je udeležilo 60 ribičev v 9 ekipah je bilo 18. septembra na Voglajni. Ekipa so dosegle naslednje rezultate: 1. valjarna II 3.235 točk; 2. livarna

Najboljši posamezniki so bili: 1. Ivan Kočevar, Štore 275; 2. Evgen Korinšek, Ravne 267; 3. Vili Dečman, Štore 264; 4. Franc Lotrič, Lesce 263; 5. Pavel Jezeršek, Jesenice 255; 11. Alojz Štor, Štore 248 krogov.

V ženski konkurenci so naše članice zmagale z rezultatom 714 krogov pred ekipo Jesenic s 666 krogi in ekipo Raven s 395 krogi. Najboljše posameznice so bile: 1. Majda Kralj, Jesenice 261 krogov; 2. Lidija Kavka, Štore 253 krogov; 3. Štefka Petrič, Ravne 235 krogov; 4. Katja Ivačič, Štore 233 krogov in 5. Gabriela Spreitzer, Štore 228 krogov.

Najboljših 12 posameznikov je doseglo naslednje rezultate: 1. Jože Centrih, valjarna II 87 krogov; 2. Ivan Štefančič, livarna 85; 3. Vili Dečman, livarna 85; 4. Miha Dečman, mehanična 83; 5. Branko Seme, elektrodelaonica 82; 6. Janez Hrovat, MO 81; 7. Ivan Kočevar, mehanična 81; 8. ing. Jože Leban, livarna 80; 9. Boris Malec, jeklarna II 80; 10. Boris Čehovin, valjarna I 80; 11. Alojz Štor, mehanična 80 in 12. Vinko Bule, livarna II 80 krogov.

2.370 točk; 3. mehanična 1.220 točk; 4. OTK 985 točk; 5. jeklarna 780 točk; 6. obdelovalnica 720 točk 7. valjarna I 365 točk; 8. elektrodelaonica 355 točk. Najboljši posamezniki so dosegli naslednje rezultate: 1. Ivan Plank, livarna, 1.720 točk; 2. Jože Centrih, valjarna II, 1.370 točk; 3. Jože Kovačič, OTK, 985 točk; 4. Vinko Florjanc, valjarna II, 975 točk; 5. Štefan Kočevar, valjarna II, 890 točk; 6. Vlado Bogdanovič, jeklarna, 780 točk; 7. Mirko Valant, valjarna II, 610 točk; 8. Alojz Štor, mehanična, 580 točk; 9. Ivan Kočevar, mehanična, 560 točk in 10. Franc Perper, livarna, 395 točk.

ROKOMET

Medobratno tekmovalje v rokometu se je odvijalo v času od 15. do 29. septembra na igriščih na Lipi. Sodelovalo je 10 ekip v dveh skupinah. Po tekmovaljih v skupinah in po finalnem tekmovalju so se ekipe zvrstile v naslednjem vrstnem redu: 1. elektrodelaonica, 2. mehanska obdelava, 3. livarna, 4. uslužbenci, 5. mehanična, 6. novogradnje, 7.—8. valjarna I in valjarna II, 9. OTK in 10. jeklarna. Lista desetih najboljših strelcev medobratnega tekmovalja v rokometu je naslednja: 1. Došen, livarna, 24 golov; 2. Kokalj, novogradnje, 22; 3. Sivka, uslužbenci, 22; 4. Majer, MO, 19; 5. Spreitzer, livarna, 15; 6. Djuričič, elektro, 15; 7. Gozdnikar, elektro, 15; 8. Mackošek, MO, 14; 9. Konda, valjarna II, 11; 10. Butinar, OTK, 10 in 11. Motoh, uslužbenci, 10 golov.

Na tekmovalju v ribolovu med ekipami slovenskih železarn je bil najboljši posameznik Vinko Florjanc iz valjarne II. Pod sliko ribičev v prejšnji številki je tiskarski škrat po pripisal drugemu. Tov. Florjancu se za pomoto opravičujemo.

MEDOB RATNA TEKMOVANJA

Ob upoštevanju rezultatov v medobratnih tekmovaljih, ki so bila izvedena do sedaj v letošnjem letu v naslednjih panogah: smučanje, šah, kegljanje posamezno, streljanje z zračno puško, odbojka, mali nogomet, vlečenje vrvi, plavanje, ribolov, streljanje z MK puško, atletika in rokomet, so se ekipe oziroma posamezni obrati razvrstili: 1. elektrodelaonica 137 točk, 2. uslužbenci 151, 3. valjarna II 126, 4. mehanična 114, 5. livarna 115, 6. OTK 104, 7. valjana I 102, 8. mehanska obdelava 94, 9. jeklarna 78 in 10. novogradnje 60 točk.

Invalidi so aktivni

Srečanje predstavnikov aktivov zaposlenih invalidov v Slovenskih železarnah

V Železarni Ravne in Železarni Štore že nekaj časa uspešno deluje aktiv zaposlenih invalidov. V Železarni Jesenice pa bo ustanovljen proti koncu meseca oktobra.

Ustanovni iniciativni odbor aktiva zaposlenih invalidov je imel pred kratkim prvo sejo, na kateri je bil dogovor, da konec septembra izvede srečanje, oz. se udeleži srečanja predstavnikov aktivov ZPSZ, katerega organizator je bil aktiv Železarne Ravne na Koroškem v Štorah.

Predstavniki obeh že ustanovljenih aktivov v Železarni Ravne in Štore so Jeseničanom podali smernice, ki bodo vsekakor koristile pri ustanovitvi tega aktiva. Aktiv v obeh železarnah izredno lepo deluje, seveda s pomočjo sindikalne organizacije, ZKS in ZSM v obeh železarnah. Pojavljajo se tudi določene težave, vendar jih skupno rešujejo z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Namen ustanavljanja aktivov zaposlenih invalidov je pomemben za invalida zaradi tega, ker se nanj polaga še zmeraj manj pozornosti v prekatgorizaciji delovnih mest, hitrejšem reševanju stanovanjskih problemov, nudenja več rekreacije z izleti in športom, ali na kratko povedano v povečanju skrbi za invalida. V Železarni Štore bodo v kratkem dogradili tudi invalidsko delavnico, ki bo v pravem pomenu besede služila za prekatgorizacijo delovnih mest in uva- janju invalida v nadaljnje delo po daljši bolezenski odsotnosti. Na organizacijskem razgovoru na Teharjah pri Štorah je bilo tudi dogovorjeno, da se v sklopu Združenih podjetij slovenskih železarn vsako leto organizira srečanje zaposlenih invalidov. Predlagali so tudi, da v vsaki TOZD izvolijo enega člana v delavski svet in v sindikalno organizacijo, ki bi zastopal invalide v posamezni ekonomski delovni enoti. Na razgovoru so sestavili tudi koordinacijski odbor z zadolžitvijo: koordiniranje aktivnega dela aktiva invalidov v vseh treh železarnah. Predsedstvo koordinacijskega odbora prevzame vsako leto druga železarna. Za leto 1976/77 je predsedstvo tega odbora prevzela Železarna Ravne. Sklep je bil, da se v aktiv zaposlenih invalidov vključijo vse OZD ZPSZ kot so: »Veriga« Lesce, »Plamen« Kropa, Cinkarna Celje, Žična Celje itd.

Tega dne pa so invalidi iz Železarne Ravne organizirali izlet v Štore in si ogledali železarno. Po organizacijskem razgovoru pa so ravenski železarji povabili vse udeležence razgovora na skupni izlet v Podčetrtek in Kumrovec, kjer smo si ogledali »atomske toplice« in narodni muzej ter rojstno hišo našega predsednika maršala Tita.

OBJAVA

V skladu s 33. členom samoupravnega sporazuma o MRZD TOZD proizvodnje 114. panoge Železarne Štore objavljamo prosti delovni mesti:

— DELOVODJA NA KONTI NAPRAVI V ELEKTRO JEKLARNI

— DELOVODJA NA ELEKTRO PLAVZU

Delovni mesti sta vključeni v nagrajevanje po doseženih rezultatih skupine oziroma obrata.

Poleg splošnih, morata kandi-

data izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da imata delovodsko šolo ali da vsaj obiskujeta 2. letnik delovodske šole metalurške ali strojne smeri;

— da imata vsaj 4 leta delovne dobe;

— da imata kordinacijske in organizacijske sposobnosti;

— da sta družbenopolitično aktivna in neoporečna.

Pismene prijave sprejema kadrovskega sektorja do zasedbe delovnega mesta.

Kadrovskega sektorja

KADROVSKE VESTI

V mesecu septembru so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše organizacije združenega dela so:

Jug Ivan, NK delavec iz jeklarne II; Smole Jože, PK varilec iz obrata za vzdrževanje transportnih sredstev; Lorber Jožef, KV strojni ključavničar, Boršič Vjekoslav, KV kovač, Zupanc Rajko, KV strojni ključavničar in Planinšek Viktor, KV vodovodni instalater, vsi iz mehanične delavnice; Poharc Stefan, NK delavec iz valjarne I; Jarmšek Milena, PK administrator iz oddelka za kakovost; Špacapan Stanko, PK strugar iz obdelovalnice valjev; Bobnič Drago — študent, KV elektromehaničar in Korošec Zvonko — študent, KV elektromehaničar, oba iz elektroobrata; Praper Magdalena, SS maturant gimnazije, pripravnik v finančnem sektorju; Brecl Silva, NK delavka, komunalna; Lancner Leopold VS strojni ing. in Gornik Breda, KV prodajalka — NS administrator, oba iz tovarne traktorjev v izgradnji Vizjak Ferdo, VS dipl. metalurg. ing. v sektorju za kakovost in razvoj; Veselak Bogdana, KV prodajalka, TOZD DPG; Krajnc Zlatko, NK delavec iz gradbenega oddelka; Borovšak Zvonko — študent, KV mehanik TK naprav in Blažun Nikolaj — študent, KV RTV mehanik, oba iz merilne službe; Mastnak Stanislav, KV avtomehaničar iz energetskega obrata; Kerneža Avguštin, NK delavec v transportnem obratu.

Iz JLA so se vrnili:

Dečman Jožef, KV avtomehaničar iz jeklarne II; Orel Mirko, KV strojni ključavničar iz mehanične

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega ljubega sina in brata

RUDIJA PLANKA, ml.

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se tako čuteče poslovali od njega in še v zadnjih trenutkih bili ob njem.

Hvala vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam lajšali bolečino in nas tolažili v naših najtežjih dneh. Vsem prijateljem, znancem in sorodnikom se iskreno zahvaljujemo za pomoč, sočutje in za podarjene vence in cvetje.

Posebna hvala tov. Metličarju za poslovalne besede ob slovesu, godbi za odigrane žalostinke, upravi Železarne Štore, sindikalni podružnici, OTK, valjarni I, obdelovalnici valjev Štore II. Iskrena hvala tudi tov. Milanu Šoliceu, Karlu Kovaciču, Jožetu Knezu, Romanu Krapšetu in Florjanu Potrati.

Hvala vsem njegovim sodelavcem in sosedom: Selič, Rozman, Oprešnik, Karli Plank in Ani Toplak.

Še enkrat hvala vsem, ki so ga pospremili v mnogo prerani grob. Neutolažljivi mama, ate in brat Roman

delavnice; Fon Zvonko, NK delavec iz livarne II; Turnšek Mirko, PK ključavničar iz obdelovalnice litine; Pečnik Vladimir, KV električar iz elektroobrata in Gobec Srečko, KV rezkalec iz obdelovalnice litine.

Vsem želimo prijetno počutje med nami.

Samovoljno so zapustili delovno organizacijo:

Špacapan Stanko, PK strugar in Pečnik Franc, NK delavec, oba iz obdelovalnice valjev; Sorec Slavko, PK ključavničar iz obdelovalnice litine; Kanjir Martin, KV zidar, stanovanjsko gradbena enota; Lampret Đurđa, NK delavka iz gostinske enote; Kolar Avgust, PK strugar iz tovarne traktorjev; Kladnik Marjan, NK delavec iz valjarne II; Tomplak Jožef, NK delavec in Pintarič Josip, NK delavec, oba iz livarne II; Tržan Franc, NK delavec iz jeklarne II; Manojlovič Veselin, strojni delovodja iz mehanične delavnice.

Sporazumno sta zapustila delovno organizacijo:

Grobin Janez, PK strugar iz obdelovalnice valjev in Hrovatič Ljudmila, učiteljica — knjigovodja v finančnem sektorju.

V JLA je odšel:

Grobin Miran, KV strojni ključavničar, mehanična delavnica.

Po lastni želji je odšel iz delovne organizacije:

Prevolšek Avgust, NK delavec iz livarne II.

Po izteku pogodbe so odšli iz delovne organizacije:

Selič Marija, NK delavka, Pahljina Antica in Pahljina Marija, NK delavki, vse iz gostinske enote — Počitniški dom na Rabu.

Izključitev iz delovne organizacije:

Macan Jerko, NK delavec iz jeklarne II; Plaustejner Marjan, NK delavec iz valjarne I; Curri Sulja in Lesnika Viktor, oba NK delavca iz elektroplavža.

Na novo življenjsko pot so stopili:

Držan Irena iz komerciale, Palič Branko iz energetskega obrata, Mlakar Franc iz službe varstva pri delu, Jazbinšek Milan iz mehanične, Drobinc Franc iz livarne II ter Praper Magdalena iz finančnega sektorja in Korent Jože iz merilne službe.

Vsem želimo obilo družinske sreče!

Naraščaj v družini so dobili:

Gobec Anton iz livarne I, Vrečko Ivo iz komerciale, Cerovšek Slavko iz oddelka za kakovost, Leskovšek Zlatko iz obdelovalnice litine, Gril Jože iz transportnega obrata, Tkalec Jože iz skladišča, ing. Leskovšek Leon iz merilne službe, Zver Jože iz mehanične in Ocvirk Anton iz komunalne.

V mesecu septembru se je komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti pri TOZD 114. panoge sestala enkrat in obravnavala 10 primerov kršitev delovnih dolžnosti.

HUJE SO PREKRŠILI DELOVNO DOLŽNOST:

1. KOSI Silvester, plavž, dne 9. 8. 1976 samovoljno zapustil delovno mesto in odšel domov — *javni opomin.*

2. VIDEK Jože, plavž, dne 20. 7. 1976 ni prišel na delo — *javni opomin.*

3. EGARTNER Jože, valjarna I, dne 24. in 26. 7. 1976 neopravičeno izostal z dela — *javni opomin.*

4. MLAKAR Jože, valjarna I, dne 31. 7. 1976 zapustil delovno mesto ob 10. uri — *javni opomin.*

5. MASTNAK Ferdo, valjarna I, dne 30. 7. 1976 ob 19,30 brez dovoljenja zapustil varovano območje železarne — *javni opomin.*

6. PLAKOLLI Esad, plavž, dne 11. 6. in 28. 7. 1976 neopravičeno izostal z dela — *javni opomin.*

UPOKOJEN

MRAVLJAK ALOJZ, roj. 30. 4. 1925 v Podgradu, stanujoč Podgrad 1, občina Sentjur, se je zaposlil v naši delovni organizaciji 10. 9. 1958 v ekspeditu kot trans-

portni delavec, od 1. 7. 1959 pa je delal v skladišču kot skladiščni delavec vse do upokojitve.

Invalidsko je upokojen od 24. 9. 1976.

NOVE KNJIGE

Strokovno tehnična knjižnica sicer objavlja sproti novosti, tj. nove knjige, ki jih prejme, da pa bi bila preglednost popolnejša, je podan v današnji številki našega glasila sklenjen spisek knjig, ki imajo večji pomen. Tu gre za knjige, katere smo prejeli v času od 1. januarja 1974 do danes.

PROSA 300 für Prozesautomatisierung, Band 1, 2, S-0379/I, II. Zoebel Heinz: Pneumatikfibel, 1970, S-2731.

I. jugoslovanski seminar o uporabi računalnikov v knjižnicah, S-3596.

Kombinationsbuch für pneumatische Steuerungen S-2732.

Schaltungen mit Halbleiterbauelementen, S-2723.

Kirič L.: Nuklearno oružje, Zgb. 1969, S-0380.

Kirič L.: Atomska stvarnost, Zgb. 1969, S-0381.

Bernštajn A. B.: Prilivnie elektrostancii sovremenoj elergetiki, Leningrad, 1961, S-3598.

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, Lj. 1971, S-0383.

Einführung in die elektronische Regelungstechnik, S-2733.

REFA priručnik 1, metode študija dela, Kranj 1974, S-3599/I, II.

Tešić M.: Sistemi međunarodnog prometa tehnologije i kapitala, Beograd, 1973, S-0387.

Cergonja Ivan: Priročnik o delovni zaščiti in požarni zaščiti v delovni organizaciji, S-3601.

Računalništvo v delovnih organizacijah, Lj. 1973, S-2739.

Rečnik moderne elektronike, franc. srbohrv. 1971, inv. 3846.

Milković Stjepan: Strojarski i građevinski priručnik, tablice težine materijala, S-0389.

Zelikow: Hilfsmaschinen der Walzstrassen, 1954, S-2742.

Hoff u. Dahl: Walzen und Kalibrieren, 1954, S-2741.

Houdremont Ed.: Handbuch der Sonderstahlkunde, 1956, S-2743/I, II.

Osvajanje kolorne metalografije tehnikom parcijalne oksidacije, Metal. instit. Zenica, S-3603.

Schubert Werner: Nachrichten-kabel und Uebertragungssysteme, Siemens AG, S-2746.

Turk Ivan: Uvod v ekonomiko delovne organizacije, 1974, S-2749.

Turk Ivan: Strokovno računovodstvo, 1974, S-2750.

Taboršak Drago, Študij rada, 1970, S-2748.

Formelzeichen und Begriffe aus dem Bereich der physikalischen Chemie der Eisen- und Stahlerzeugung, 1974, S-3610.

Fizika metallov i metalovedenie, 1973, S-2754.

Analitička procjena radnih mjesta, 1974, S-3614.

Dular M.: Tehnologija voda, goriv in varstva okolja, S-3613.

Rationalisierung der Gussputzerei, 1973, S-2755.

Netz Heinrich: Betriebsaschenbuch Waerme, S-0398.

Technik der Luftreinigung, 1972, S-0399.

Hampel H.: Rohrleitungs, 1972, S-2756.

Praxis des Schmelzens im Kupfolen, 1969, S-3620.

Lehman: Elektrotechnik und elektrische Antriebe, 1973, S-2757.

Vasić V.: Ekonomska politika Jugoslavije, 1972, S-2761.

Organizacija rada i zaštite na radu, 1973, S-2760.

Savremeni instrumenti i metode za kontrolu zagađenosti vazduha, 1973, S-0402.

Vajš A.: Opšta istorija države i prava, S-2769.

Batel W.: Entstaubungstechnik, 1972, S-2763.

Taschenbuch, Technische Gase, 1973, S-0406.

Starčević D.: Proračun investicija, 1973, S-0408.

Lärmbekämpfung, 1974, S-0412.

